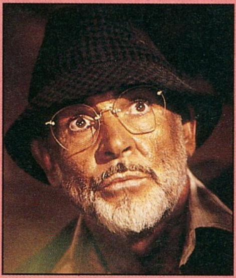
video magazin

1991.
VII. évf. 6. (47.) szám
Ára: 65 Ft

AKI LEGYŐZTE AZ ELŐÍTÉLETEKET: KEVIN COSTNER

A FILMIPAR PROFESSZORA: SEAN CONNERY

MTV MUSIC TELEVISION

VIDEO-JOCKEYK

LÁTOGATÁS UNIVERSAL CITYBEN

Az ezerarcú Meryl Streep

A megrendelőlapot lásd a 25. oldalon.

Kedves Olvasó!

Az elmúlt hetekben többen is megfogalmazták levelükben: érdeklődéssel olvassák a magazinban a legújabb videócsodák technikai jellemzőit, ám számukra ezek a drága készülékek, még ha oly dicséretes módon jó néhányuk már idehaza forintért is megvásárolható, egyelőre még elérhetetlen álmoknak tűnnek. Igazuk van, érdemes egyszer elidőznünk a „harmincezres kategóriát" képviselő, átlagos tulajdonságú dél-koreai gépeknél is. Annál is inkább, mert e távol-keleti cégek az utóbbi hónapokban erőteljes reklámkampányba fogtak, s termékeik iránt felcsigázták az érdeklődést. Az ínyencektől így e rovat gazdája egy hónap türelmet kér, ám bízik abban, hogy e mostani Teszt-oldalak mégis sokak kíváncsiságát elégítik ki.

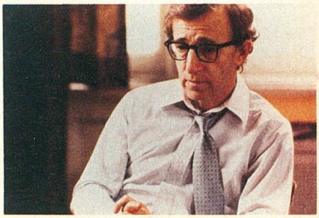
Akit jobban érdekel a tévé, a film, a videó világa, az látogasson el velünk kollégánk idegenvezetésével Universal Citybe, a filmgyártás floridai paradicsomába; ismerkedjen meg a Music Television nálunk is mind népszerűbb, szimpatikus video jockeyival, vagy a Végtelen Történet II. produkció trükk-gyártási folyamatával. Továbbra is kíváncsiak vagyunk a háromdimenziós televízióázásra (nemcsak az RTL-es szép lányok miatt), ám egy időre elbúcsúzunk feketepiaci sorozatunktól. A film- és videósztárok közül ezúttal a nagy ász Kevin Coestner, a nagy öreg Sean Connery és a szépséges nagy színésznő, Meryl Streep e havi vendégünk.

Falus Tamás

A Magazin BT kiadványa
Főszerkesztő: Falus Tamás
Művészeti szerkesztő: Bagoly Melinda
Képszerkesztő: Fejér Gábor
A szerkesztőség és levélcíme:
1135 Budapest XIII., Frangepán u. 50–56.
Telefon: 111-0893, 111-9004
Telefax: 131-8173
Kiadja a Magazin BT
Felelős kiadó:
dr. Laczkó Ildikó ügyvezető igazgató
Szedés: UNIÓ Fényszedő Üzem
Színbontás: Révai Repro Kft.
Nyomás:
91-0164 Révai–Óbuda Nyomda Kft.
Fv.: Bánáti László ügyvezető igazgató
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető a Kiadónál,
bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál,
a Posta hírlapüzleteiben és a
Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál
(HELIR) 1900 Budapest XIII., Lehel u.
10/a., közvetlenül vagy postautalványon,
valamint átutalással
a HELIR Postabank Rt. 219-98636,
021-02799 sz. pénzforgalmi jelzőszámra
HU ISSN 0237-5141

video magazin

Bársonyos álmok
Velvet Dreams

Laura író, akinek erotikus képzelődései anyagot szolgáltatnak érzéki, romantikus regényeihez. A buja álmok egyben menekülést is jelentenek a boldogtalan valóság elől. Életének párja, Paul ugyanis egy kiszámíthatatlan, néha durva férfi, aki képes Laurát eljuttatni a legnagyobb gyönyörökig, de képes arra is, hogy a legmélyebb kétségbeesésbe taszítsa. Álom és valóság összekeveredik, az írónő egyre több szexuális kalandban vesz részt. Eközben Pault üldözőbe veszi a maffia, s ő egy csinos spanyol prostituáltnál talál menedéket...

Színes, szinkronizált, amerikai erotikus film
Főszereplők: Kathy Shower, Brett Halsey, Alicia Moro
Rendezte: Vincent Salviani
93 perc **D. B. Media**

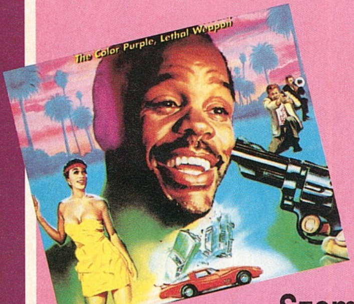

Zűrzavar a szexis özvegy körül

Az érzékien vonzó, szőke, telt keblű Ivy rendelkezik mindazzal, amit csak egy férfi kívánni tud – ezzel szemben csak a gazdag férfiak rendelkeznek azzal, amit Ivy kíván: sok pénzzel. A csinos lány megvadítja a férfiakat, a milliomosok a lába elé hullanak, aztán rövid időn belül el is hullanak. Ivy tizenháromszor megözvegyül, mire eléri az igazi szerelem, ezúttal olajkutak és bankszámlák nélkül...

Színes, szinkronizált amerikai paródia
Főszereplők: Ruth Corrine Collins, Troy Donahue
Rendezte: Chuck Vincent
96 perc **D. B. Media**

Műsoros VHS kazetták! Mokép Video

Személycsere
The Stand-In

Apples Finnerty horrorfilm-rendező bajban van: éppen most vesztette el munkáját, barátja halálos beteg, és rá kellett döbbennie, hogy a felesége megcsalja. Bánatában útra kel, hogy visszatérjen egy régi forgatás helyszínére, azonban az országúton egy férfi rátámad, és megpróbálja őt kirabolni, majd megölni. Dulakodásuk közben a pisztoly véletlenül elsül, és a gengszter meghal. Apples egy hirtelen ötlet nyomán a halott helyébe lép, kicseréli kettőjük iratait, azt gondolva, új életet kezdhet...

Színes, feliratos amerikai krimi
Főszereplők: Danny Glover, Jane Dornacker, Marc Hayashi
Rendezte: Robert Zagone
87 perc **D. B. Media**

Az inka birodalom titka
The Secret of the Inca's Empire

Valahol elrejtve a rejtélyes és távoli Cordillerákban fekszik az egykori legendás inka birodalom, és benne mélyen eltemetve egy felbecsülhetetlen értékű kincs. Amikor Clifton, a kiváló néprajzkutató és a csinos Linda megtalálják az eltűnt királyság titkos térképét, azt gondolják, megpróbáltatásaik véget érnek. Azonban ahhoz, hogy a távoli völgyet elérjék, még át kell kelniük egy krokodiloktól hemzsegő folyón, egy áthatolhatatlanul sűrű dzsungelen, ki kell kerülniük a vérengző fejvadászok nyilait, és elmenekülni kegyetlen banditák elől. A veszélyt fokozza, hogy egy befolyásos bűnbanda is tud a térképről, és helikopterekkel, dzsippekkel veszi üldözőbe őket...

Színes, szinkronizált amerikai kalandfilm
Főszereplők: Conrad Nichols, Kelly London, Max Laurel
Rendezte: Frank Kramer
98 perc **D. B. Media**

Veszélyes út Hawaiiba

Dona és Taryn, a két szőke szépség, ezúttal is veszélyes kalandokba keverednek. A két nyomozónő és jóképű főnökük megbízatása során a szálakat követve Hawaiiba jut. A „Kegyetlen part” és a „Pisztolyművész” című filmek után az akciófilmek kedvelői ebben a filmben sem csalódnak.

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm
Rendezte: Andy Sidaris
Főszereplők: Steve Bond, Dona Speir, Hope Marie Carlton

Önkéntesek

Lawrence Bourne III. 28 ezer dolláros adóssága elől inkább egy eldugott thaiföldi falucskába menekül, ahol a civilizáció felé építenek hidat. Egyszerre érnek a hídhoz az USA hadseregének bulldózerei, az ópiumcsempészek karavánja és a kommunista gerillák. Vajon a híd és Lawrence túléli ezt a találkozót? Vagy inkább Lawrence-t nehéz túlélni?

Színes, szinkronizált amerikai vígjáték

Őrült küldetés IV.

A népszerű Mad Mission sorozat a végéhez érkezett. Kodiyack szép rendőrnő feleségével újra egzotikus környezetben nyomoz. Látványos kaszkadőrmutatványok, üldözések és ütközések, robbanások és lőporfüst minden mennyiségben. És természetesen a sorozatra jellemző humor.

Színes, szinkronizált amerikai-hongkongi akciófilm-paródia

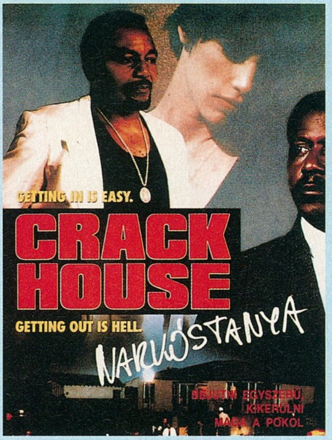

Berlin Blues

A lipcsei filharmonikus zenekar a berlini fal túloldalán, Nyugat-Berlinben vendégszerepel. Az együttes fiatal zongoristája a Berlin Blues mulató szexi éneskesnőjének bűvkörébe kerül, s a disszidálás gondolatával foglalkozik. A zenekar idősödő karmestere megpróbálja ezt megakadályozni, ám amikor megismerkedik az énekesnővel, első látásra beleszeret...

Színes, szinkronizált amerikai film
Rendezte: Ricardo Franco
Főszereplők: Julia Migenes, Keith Baxter

Cannon

Narkóstanya

Börtönbe kerül Rick Morales, mert egy kábítószeres banda tagjaként részt vett egy konkurrens banda felszámolásában, amely lelőtte unokabátyját. Miközben ő letartóztatásban van, barátnőjét, Melissát elcsábítják, aki mind jobban függésbe kerül a narkótól. Amikor Rick megtudja, hogy Melissát időközben a város kábítószer-kereskedelmének egyik legfőbb irányítója tartja fogva, úgy dönt, segítségére lesz a rendőrségnek, csakhogy barátnőjét kimentse...

Színes, szinkronizált amerikai film
Főszereplők: Jim Brown, Anthony Geary, Angel Tompkins
Rendezte: Michael Fischa

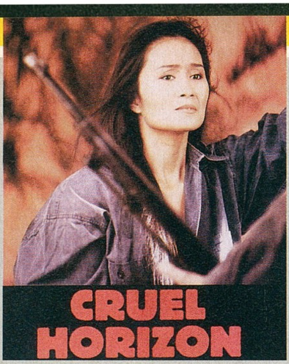
Átkos örökség

The Holcroft Covenant

Holcroft, a New York-i építész olyan ajánlatot örököl, ami egész eddigi életét megváltoztatja. Apja végakarata szerint, ha megéli 43. születésnapját, ő lesz egy négy és fél milliárd dolláros vagyon kezelője. Ez a hatalmas pénz azonban egy már elfeledett náci vagyonból származik. Holcroft a pénzt nemes célokra szánja. Ezzel viszont összeütközésbe kerül egy neonáci szervezettel, mely sok ember halálát okozza. De valójában kikre támaszkodhat küzdelmében Holcroft, s kik az ellenségei?

Színes, szinkronizált amerikai film
Főszereplők: Michael Caine, Anthony Andrews, Victoria Tennant
Rendezte: John Frankenheimer

Cannon

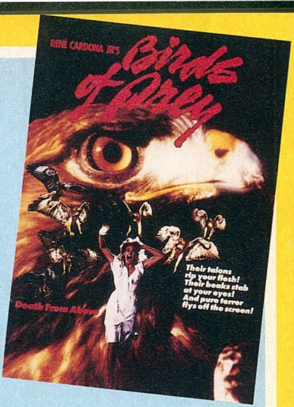

Kegyetlen horizont

1975. április 29. Saigon lángokban áll. Az amerikai támadó meghátrál. Nick, amerikai katona vietnami barátnőjével, Mai-jal megérkezik az amerikai repülőbázisra. Nick elbúcsúzik barátnőjétől, és az utolsó helikopterrel elhagyja Vietnamot. Pár év múlva Nick üzletemberként levelet kap Maitól, aki megírja, hogy el akar szökni Thaiföldről egy hajón. Nick még mindig bűnösnek érzi magát, hogy otthagyta Mait, ezért elutazik Bangkokba...

Színes, szinkronizált amerikai film
Rendezte: Guy Lee Thys
Főszereplők: Francois Benkeleers, Ding NNarasero, Marilyn Bantista

HILLS Entertainment Group

Vérengző madarak

A madarak veszélyben érzik magukat, és mégis küzdenek a vadász puskája ellen, a beszennyezett folyó ellen – melyben százával úsznak a madártetemek. A madarak összefognak: felveszik a harcot az emberiség ellen. Megérkezik a hír arról is, hogy egy birtokost megtámadtak saját tyúkjai. Vanessa, az újságírónő és Péter, a filmes elutaznak Spanyolországba, ahol olyan emberekkel találkoznak, akik túlélték a madarak támadását. Péter és Vanessa felteszik magukban a kérdést: létezhet-e, hogy a madarak összeszövetkeznek az emberiség ellen?

Színes, szinkronizált amerikai film
Rendezte: Rene Cardona IR
Főszereplők: Sonia Infante, Salvador Pineola, Carol Connery

RGH International Film Enterprises

Utcai vadász

Street hunter

Logan egykori rendőr brooklyni fickó, aki sok pénzért hajlandó vadászni a legveszedelmesebb bűnözőkre. Elkapja és bíróság elé állítja a kolumbiai maffia egyik legbrutálisabb „főnökét", ám az megszökik egy repülőgépen. Logan nyomozása során saját bőrén tapasztalja, milyen óriási is a dél-amerikai maffia ereje...

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm
Rendezte: John A. Gallagan
Főszereplők: Steve James, Rob Brown

21 St Century

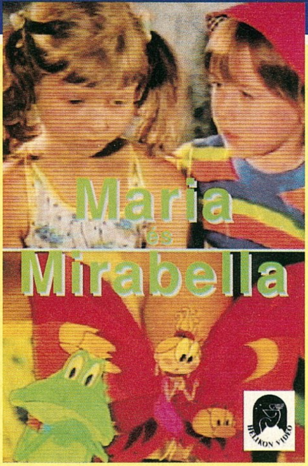
Véres küzdelem

A sivatagban Brick Bardo megkötöz egy embert, brutálisan kínozza, s vallatja, majd megöli, miután megtudja azok nevét, akik becsapták és megölték testvérét öt évvel ezelőtt. Testvére annak idején megnyerte a Kickbox-bajnokságot. Brick barátnője segítségével elkapja a gyilkosokat: elkábítják őket és elviszik őket Los Vegasba. A lány, lassan felébresztve őket a narkó kábulatából, kihirdeti: hogy mindjárt elkezdődik a „játék"...

Színes, szinkronizált amerikai film
Rendezte: Albert Pyun
Főszereplők: Thom Mathews, Hope Marie Carlton, Dale Jacoby, Thunder Wolf

Power Pictures

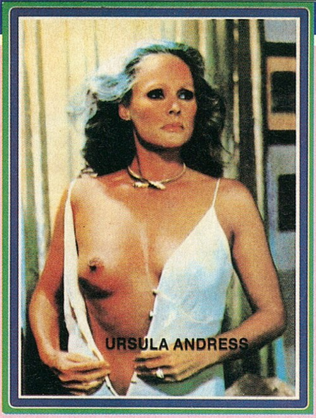
A Video 2000 valamennyi filmje szinkronizált.
A kft. címe: 1142 Budapest, Rohonc u. 6.
Tel.: 251-1019

Maria és Mirabella

Élő szereplők és rajzfilm-figurák együtt láthatók e különleges rajz-mesefilmben, melyben a nézők megismerhetik a természet csodáit is.

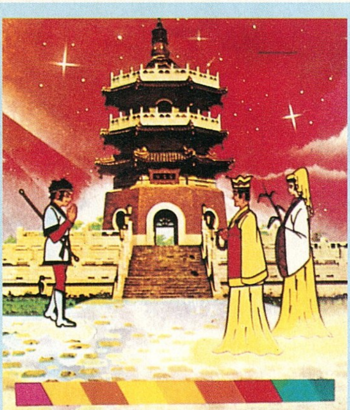
Színes, magyarul beszélő amerikai rajz-mesefilm
Rendezte: Jim Terry
60 perc

Szerelmi leckék

A detektív, A csatár, A trójai szekrény, Egy lépés a paradicsom – ez a négy történetnek a címe, melyek középpontjában a szerelem áll. A pikáns sztorik a helyzetkomikumokra épülnek...

Színes, magyarul beszélő olasz vígjáték
Főszereplők: Ursula Andress, Barbara Bouchet, Johnny Dorelli
Rendezte: Sergio Martino
100 perc

A nagy vörös sárkány

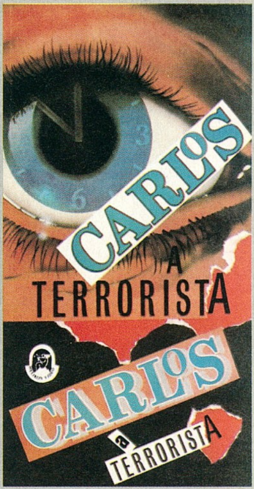
The Red Red Dragon

A mesefilm Marco Polo kalandos távol-keleti utazásait beszéli el...

Színes, magyarul beszélő ausztrál rajz-mesefilm
Rendezte: Eric Porter
80 perc

Carlos, a terrorista

Carlos terroristen

A film a Magyarországon is megfordult hírhedt terrorista, Carlos feltételezett napjait dolgozza fel, amely egyben más terrorista élete is lehet.

Színes, magyarul beszélő olasz akciófilm
Főszereplők: Andreas Garcia, Alicia Eucinas, Al Coster
Rendezte: Rene Cardona
80 perc

REFLEKTORFÉNYBEN A PRODUCER:

ALBERT R. BROCCOLI

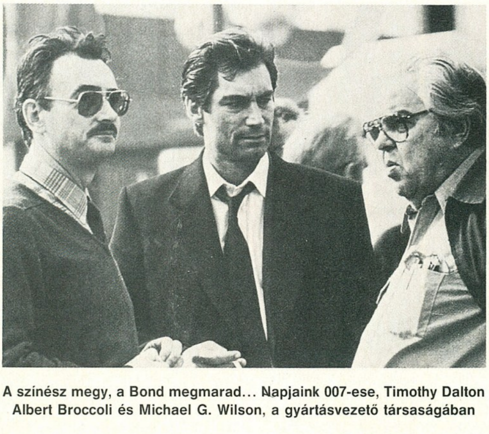
"Ugyan, Albert!
Az amerikai közönség egészen más dolog, tudhatnád már...
Kocsiból a Caddy, revolverhősből Mike Hammer kell nekik,
nem ez az angol fickó, ez a hogyishívják...
Bond! James Bond."
Aztán mégis...

Az 1909-ben született Albert R. Broccoli, akit a szakmában csak "Cubby"-ként emlegetnek, sokak szerint nem tartozik a filmszakma óriásai közé, ám minden kétséget kizáróan szemes, és nagyon érti a dolgát. Tizenöt esztendőn át Harry Salzmannal karöltve, 1975 novembere óta pedig egymagában fáradozik, hogy bizonyítsa: a kémfilmek készítése nagyon is kifizetődő lehet.

„Fifty–fifty"

A kezdetektől (1954) igen népszerű James Bond-regények megfilmesítésének jogáért többen is kilincseltek a szerzőnél, Ian Flemingnél, aki '59-re keserűen megbánta már, hogy az első könyv, a *Royale kaszinó* filmjogát csekély hatezer dollárért adta el Gregory Ratoffnak. (E Bond-történetből 1958-ban amerikai tévéfilm készült Barry Nelson főszereplésével. Arról nevezetes, hogy a későbbi rajongók közül szinte senki nem látta.) A jó szimatú Harry Salzmann ötvenezer dollárért öthavi opciót verekedett ki a megmaradt jogokra, majd, kevéssel a határidő lejárta előtt, fantáziában bővelkedő tőkéstárs után nézett. Így talált rá Broccolira.

Cubby igazi *auteur*-ök mellett tanulta a szakmát: Howard Hawks és Henry King mellett volt asszisztens, majd, a háborúból hazatérve, ügynökösködéssel folytatta Charles Feldman mellett. A rákövetkező két és fél évtizedet meghatározó munkatársgárda legjavát akkortájt gyűjtötte egybe. A jogok körüli huzakodás 1961-ben ért véget: Broccoli és Salzmann 50-50 százalék („fifty-fifty") részesedésű közös vállalkozásba kezdtek. Forgatókönyvet rendeltek Flemingtől – ebből utóbb regény kerekedett *Gömbvillám* címen –, azután elsőként mégis a *Dr. No*t filmesítették meg a United Artists égisze alatt. A Columbia nem kért James Bondból. Számukra a revolverhős archetípusa még Mike Hammer, az egyszemélyes esküdtszék volt...

A színész megy, a Bond megmarad... Napjaink 007-ese, Timothy Dalton Albert Broccoli és Michael G. Wilson, a gyártásvezető társaságában

Bondománia

Jócskán melléfogtak, ahogy szokás. A Sean Connery főszereplésével '62 és '67 között leforgatott öt film sikere minden elképzelést felülmúlt az Államokban is. A jóképű, cinikus, könyörtelen, ám ha kell, gyengéd titkosügynök figurájával Connery, az intelligens *macho*-színész legendát, divatot teremtett, húsz-egynéhány évre biztosítva a sorozat jövőjét.

A Bond-filmeknek (a Bond-regényekkel ellentétben) számos közös vonása van, történetük bizonyos tekintetben repetitív: a bajt mindig valami őrült okozza, aki zsarolni igyekszik a civilizált világot. A *Dr. No*ban és a *Csak kétszer élsz*ben űrjárművek segítségével teszi ezt, a *Kém, aki szeretett engem*ben atomtengeralattjárókkal. Az *Őfelsége titkos szolgálatában* című filmben állat- és növénypusztító vírus kap főszerepet, a *Holdfürkész*ben egy kizárólag emberekre ható idegméreg. Szerencsére a végén mindig felrobban minden.

Angyalból James Bond

Broccoli e hagyomány ellenére igenis hajlik s hajlott az újításokra. 1969-ben vadonatúj Bonddal (George Lazenby) kísérletezett, majd Connery egyszeri visszatérése után (*A gyémánt örök;* 1971) Roger Moore szerepeltetése mellett döntött. A Moore-ral készült Bond-filmek attól kezdve igazán élvezetesek, hogy Salzmann búcsút mond a vállalkozásnak. Távozásával végérvényesen lezárult egy korszak: a Moore-mozik ettől fogva már nem igyekeznek a Connery-félékre hasonlítani. Tizenöt esztendő és kilenc elkészült film után beköszönt az önirónia korszaka, mely 1979-ben,

Az „ős-Bond", Sean Connery a japán titkosszolgálat VIP-vendégházában. Ezúttal csak kétszer él...

Roger Moore utolsó 007-es megbízatása során San Francisco utcáin bizonyítja, hogy korához képest igen fitt még

Mudzsahedinek támadása az *Élő napfény* című filmből. A Dalton-korszak az oroszokkal vívott többfrontos háború jegyében indult el 1987-ben

Bond Kairóban. Beszélgetőpartnere Sandor, egy idegenbe szakadt hazánkfia...

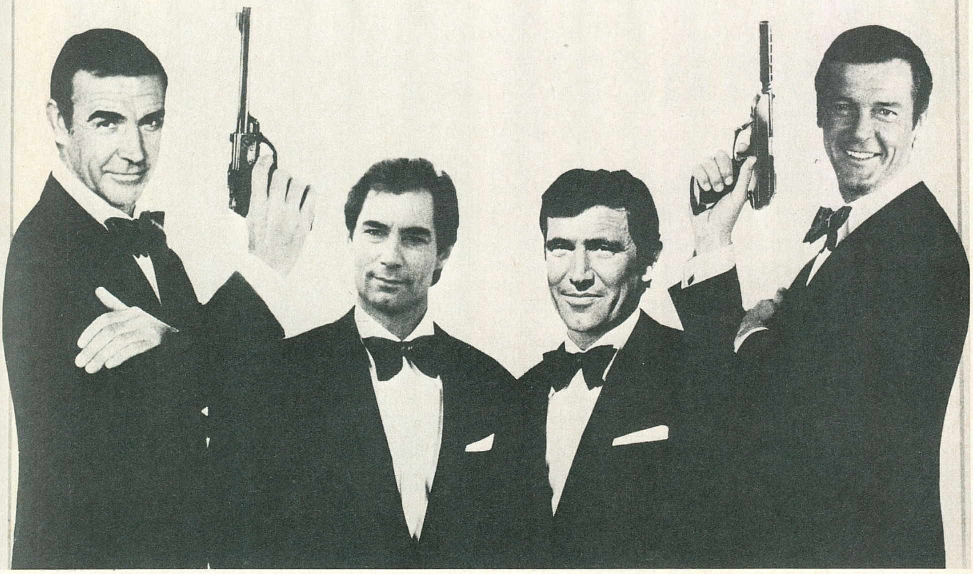
Dalton/Bond távozik egy terepjáróból a gibraltári nagy szikla árnyékában. Münchausen báró sem csinálhatta volna különbül...

az inkább kacagtató, semmint borzongató *Holdfürkésszel* éri el csúcspontját. Moore–Bond itt már ejtőernyő nélkül veti ki magát a zuhanó repülőgépből, légpárnás gondolával száguld át a Szent Márk téren, hogy még a velencei galambok is csak kapkodják fejüket (meglátszik a filmen, hogy francia közreműködéssel készült), és úgy vezeti űrhajóját, hogy még Flash Gordon előtt sem kéne szégyenkeznie...

Bond-barokk

Broccoli stábjával ismét olyan ponthoz érkezett, amelyen túl csak az újabb megújulás jelenthetett megoldást. Ismét új főszereplő után néztek (egy ifjú walesi Shakespeare-színész, Ti-

JAMES BOND

Bond négyszer

mothy Dalton neve is szóba került), Moore azonban maradt, csak a rendezői posztra került másvalaki, a stáb egykori vágója, a profivá érett John Glen. A *Csak a két szemedért* című, 1981-ben bemutatott filmben idősödő, ám változatlanul ellenállhatatlan Bond lép elénk, aki a világűrt megjárva ismét az oroszok és bérenceik ellen száll harcba. A Moore-korszak legvégéig (1985) ez az irányzat a meghatározó. A Broccoli kreativitással, bizalommal, olykor-olykor (a barokkosan túlzó díszletvilág gazdagítása érdekében) ezüstszínű Rolls-Royceával is Glen segítségére siet. Végül belátja, hogy a közönség képtelen azonosulni a még mindig fess, ám 57 esztendős Bonddal. Ismét vált, és Timothy Dalton szerepeltetése mellett dönt.

Neo-Bond

Dalton megjelenésével a sorozat kísérletet tesz az eredeti, s világszerte változatlanul kedvelt Fleming-történetek szellemiségének felelevenítésére – ám hiába a klasszikus képzettség, hiába a flemingi Bond-leírásnak szóról szóra megfelelő arc és fizikum: Dalton Bondja nem igazán időszerű, a hideg-háború elmúltával mintha talaját veszítette volna. S mintha ez nem volna épp elég súlyos gond: elfogytak az eredeti Fleming-sztorik és címek is. A Dalton főszereplésével készült, nálunk is bemutatott második film (*James Bond, a magányos ügynök:* 1989) minden eddiginél élesebben veti fel a "hogyan tovább"-kérdést. Egyesek az amúgy teljesen vétlen Dalton menesztéséről suttogtak, a legfrissebb hírek azonban arról szólnak, hogy megint ő kapta a szerepet. Ian Felming biztosan nem bánná. És John Gardnernek, a kémtörténetek kortárs mesterének is van kilenc James Bond-regénye...

Mint mondják, Broccolit nem kell félteni, feltalálja magát. Világéletében sikeres volt. Egyetlen apró kudarcát egy két és fél órás, zenés gyerekfilm okozta. 1968-ban forgatta egy bizonyos Ian Fleming "Puszi-puszi, dirr-durr" című meseregényéből...

Gáspár András

James Bond negyedszázados fennállása alkalmából a gyártók ezzel a szériával lepték meg a videósokat...

A legsikeresebb Bond:

Sean Connery

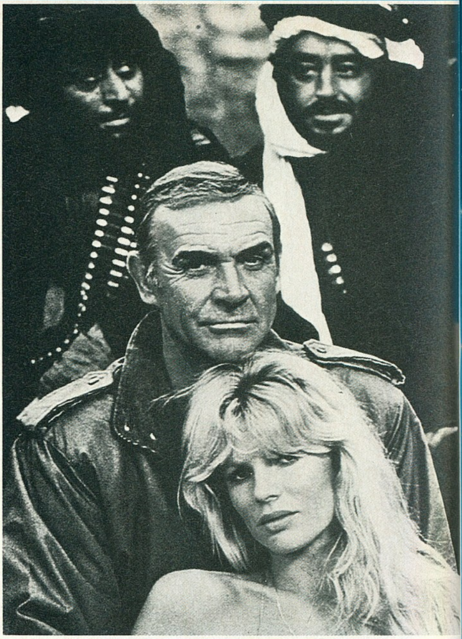
Színészekben gazdag, sztárokban sem szűkölködő, azonban karizmatikus személyiségekben fájdalmas hiányt szenvedő korunk egyik hőse, a legyőzhetetlen Sean hosszú utat járt be. Színművész. Ha a kezdet kezdetén sejthette volna...!

Connery, az igazi skót 1930-ban Edinborough-ban született. Családi körülményei igazán nem voltak rózsásak. Semmi nem jelezte, hogy Sean majdan a "színipályára" lép.

Apja teherautósofőr, de elvállal mindenféle alkalmi munkát is a II. világháború előtti gazdasági krízis idején. Anyja hivatali takarítónő és segédaltiszt. Sean 15 éves korában megelégeli az iskolát és az otthoni szegénységet. Idősebbnek hazudja magát és beáll a Királyi Tengerészethez. Felveszik a már akkor is magas, izmos fiatalembert. Leszerelése után munkát keres. Mindenfélével próbálkozik. Tengerpartok mellett nyaranta életmentő és úszómester. Ősszel kőműves, még koporsófényező is volt. Minden szabadidejét a testépítésnek szenteli, nem is eredménytelenül. 1950-ben Londonban elindul egy Mr. Universe versenyen. Ha nem is nyer, felfigyelnek rá, és a reklámszakmában helyezkedik el. Fürdőnadrágokat és sportcikkeket mutat be. Ekkor 18 éves. Jó mozgásának hála, bekerül az akkori legnagyobb színpadi siker, a "South Pacific" c. musical-produkcióba. A munka szépen jövedelmez, amellett változatosságot jelent a „halálosan unalmas" fizikai munkák rengetegében. Itt, a Piccadilly színpadán kötelezte el magát Connery a művészetnek.

A színpadi munkára legjobban a színpadi munka készít fel. Conneri eredeti keresztnevét (Thomas) a jobb hangzású s főleg ritkább Sean-ra változtatja. Csatlakozik egy vándortársulathoz, bejárja velük egész Angliát. Connerynek főleg Shakespeare királydrámáiban jut szerep, erős és máig érezhető skót tájszólása miatt. Jóképű, keménykötésű és szerény. Felfedezik a nők és a tévé. Megnősül, felesége szintén színész, Diane Cilento. Évekig küzd az áttörés reményében, hiába! Kis, egymondatos szerepekhez jut csupán. Az első 1957-ben „A pokol sofőrje". Testre szabott szerep. A film egy teherautósofőrt és annak kemény életét mutatja be. Connery otthonosan mozog az ismerős közegben. Kalandfilmekben ügyeskedik, akciómozikban hívja fel magára a figyelmet. „A tigris akció" árkon-bokron áthatoló hőse lesz. „A leghosszabb nap" már katonaszerep, a „Máskor, más időben"-ben pedig kiderül, hogy szíve is van. A könnyfakasztó (háromzsebkendős; ennyit sírták tele a nézők) filmben már szívdöglesztő a mosolya. Walt Disney-filmekben kap szerepet, az aprónép is megkedveli.

Azután, 1962-ben, jött James Bond. Hódító megjelenés, vasököl, fanyar humor és csábmosoly, egészséges fogak és széles mellkas. Connery minden kívánalomnak eleget tesz. James Stewart, Richard Burton, David Niven orra

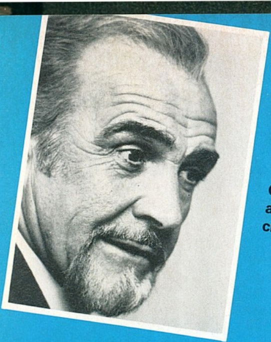
Kim Basingerrel a *Sose mondd, hogy soha* forgatásán. A háttérben szolid, megbízható emberkereskedők...

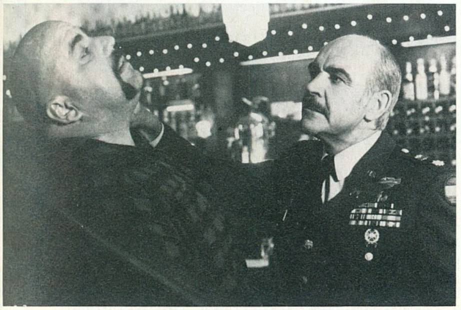
Apa és fia: a két Jones Steven Spielberg trilógiájának befejező részében

Kultuszfilm és kultuszszerep: Juan Sanchez Villa-Lobos Ramirezként a *Hegylakó*ban

Connery maszkja az *Oroszország ház* című filmben

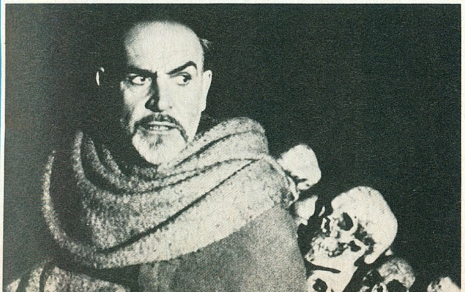

A *Bűntény a támaszponton* kemény embere. Keményebb ezúttal sem akadt...

Családi perpatvar. Az engedetlen gyermek ez alkalommal Dustin Hoffman.

A könyvek és a rejtelmek barátja Umberto Eco a *Rózsa neve* című regényének filmváltozatában

előtt kaparintja meg a szerepet. *„Dr. No"* az első 007-film. Szenzáció. Ezt követi még hat, egymásutánban. *„Oroszországból szeretettel", „Goldfinger", „Gömbvillám", „Csak kétszer élsz", „A gyémánt örök".* Rengeteget keres, és a népszerűségi listán is vezet. A sötétkék selyeming jól szabott öltöny és fekete kötött nyakkendő márkajelet kap, és London „menő" férfiai évekig így öltöznek. Bond-dezodort használnak. Van már Bond márkájú cigaretta és aktatáska, slusszkulcs és esernyő, kalap és mindenféle divatcikk. Elég valamire ráütni a 007 varázsjelet, és forgalma máris fellendül. A filmeket úgy várják Európa-szerte, mint a karácsonyi ajándékot. Az angol film behatol az Egyesült Államokba is. Dől a pénz, Connery meggazdagszik. Becsületére legyen mondva, színészi ambícióit hangoztatva már a kezdet kezdetén bejelentette, hogy szeretne mást játszani, nem csak szuperkémet. A Bond-filmek gyártói új stílussal, új főszereplővel (George Lazenby) próbálkoztak. Egyetlen sikertelen film készült vele 1969-ben. A nézők levelek ezreiben, újságcikkekben követelték vissza Conneryt. Hősünk pedig visszatér 1971-ben, de csupán egyszer. Azután hajthatatlan. Nem csinál titkot évei számából. „Utálom a hajpótlást és hajfestékeket. Szeretnék egyszer jól belakni krumplival is. Kopaszodom és már nem vagyok futóbajnok. Jöjjenek az ifjak!"

És jön Roger Moore, aki két esztendővel idősebb Connerynél. Mégis fiatalosabbnak hat, és tele van ambícióval. Becsüli Seant, a szerepet mégis a maga képére formálja. 1983-ban Connery még egyszer visszavette régi szerepét. („Soha ne mondd, hogy soha!") Horribilis gázsit kér és kap. Ezt nyomban egy hátrányos helyzetű skót fiatalokat támogató egyesület számlájára utaltatja át.

Eljátszik egy bohém költőt, a *„Finom kis őrület"*-ben. Bizonyítani akarja intellektuális képességeit is. „Ha ostoba lennék, amint azt ellenfeleim hirdetik, akkor hogy tudnék eljátszani egy okos fickót?" kérdezi. „Legalább azt ismerjék el, hogy megvan a magamhoz való eszem." Vállalja ráncait és kopaszságát a *"Robin Hood és Marian"*-ban a már szintén nem harmatos Audrey Hepburn mellett. "A *Robinson Crusoe*-ban egy idős, sovány Crusoe-t mutat be. *„Aki legyőzte Al Capone-t"*-ban ír rendőr, az *„Öt nyári nap"*-ban egy korosodó szerelmes férfit alakít. *„A Rózsa neve"* éltes szerzetese tovább öregbíti színészi hírnevét. Humorát két könnyed kalandfilmben fitogtatja. Az *"Indiána Jones és az utolsó keresztes lovag"*-ban Harrison Ford apukája, *„Családi ügy"*-ben nagypapa, Dustin Hoffman partnere. Legújabban *„Az orosz ház"* című filmje után Michelle Pfeiffer így nyilatkozik róla: „Hát, én nem tudom, hány éves. Nem is érdekel. Kislánykoromban is imádtam, most is szeretem." Második felesége, Michelin Roquebrune jól viseli immár több mint húszéves házasságuk során férje hódításait. „Tudtam, mire vállalkoztam, amikor hozzámentem. Eddig nem volt okom panaszra. Ha megtudnám, hogy komoly okom van a féltékenységre, nem haboznék. Lelőném, mint egy kutyát" – nevet. Teheti: Francia-Marokkóból származó, temperamentumos, vörös hajú szépség. Zöld macskaszemeivel valaha könnyedén hódította el első feleségétől Conneryt.

Még játsszák a *„Vadászat a Vörös Októberre"* című filmjét. „Igyekeztem Sztálin és Samuel Becket maszkjaiból létrehozni a magamét. Egy eltökélt tengeralattjáró-parancsnokot játszom. Először Klaus Maria Brandauert kérték fel, de ő szerencsémre nem ért rá. Így választottak engem..."

Nemrégiben hangszál-operáción esett át, sokan már a rettegett betegséget, a rákot emlegették. Szerencsére ez a hír sem bizonyult igaznak. Tom Stoppard *„Rosencrantz és Guildernstern halott"* című színdarabjának filmváltozatából szállt ki, 300 000 dollár lelépést fizetve. „Inkább fizetek, nem pereskedem!" – jelentette ki.

Női partnerei közül Debra Wingert és Meryl Streepet emlegeti különös rokonszenvvel. „Nemcsak nagyon okosak és jó színésznők, de még nálam is hangosabban tudnak nevetni."

Spanyolországban Marbella közelében lakik feleségével. Idejönnek „haza" a filmezésből. Felesége mindenütt a nyomában jár. „Itthon Sean nem csinál semmit. Csak belesüpped egy karosszékbe és pihen. Büszke a főzési tudományára, de szerintem nem tud főzni. Inkább én csinálok mindent. Így sokkal könnyebb. Most már szeretném, ha végleg abbahagyná a filmezést. Hajlik is rá, amikor a felvételek után fáradtan hazajön. Kérdezem, mi újság. Semmi, válaszolja és kijelenti, ez volt az utolsó film, amit elvállalt. De tudom, hogy a bemutató után már nyugtalanul keres újabb feladatokat. Hiába, a skót vére hajtja, meg a kalandvágy!"

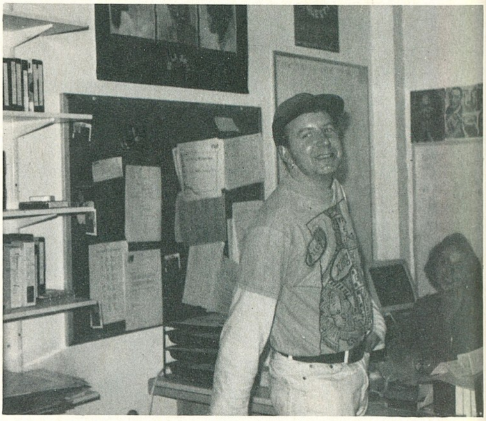
Tatár Eszter

Az MTV az MTV-nél

Kik azok a VJ-k?

A Music Television Europe műsorát csaknem 20 millióнyian látják kontinensünkön, s idehaza is több százezer otthonba jut el közvetlen műholdról vagy kábelen keresztül a huszonnégy órán át sugárzó népszerű zenecsatorna.

A Magyar Televízió Videovilág című műsorának stábja nemrégiben meglátogatta az MTV londoni irodáját, stúdióját. Segítségükkel a Video Magazin olvasói is megismerkedhetnek a csatorna nálunk is kedvelt sztárjaival, a VJ-kkel. A VJ nem más, mint a Video-Jockey szóösszetétel rövidítése. Ők azok, akik személyiségükkel megbabonázzák a magyar nézőket is, akik bevezetik a különböző műsorszámokat, illetve személyes véleményükkel kiegészítik a látott videóklipeket. Néhányuknak önálló műsora is van, amelynek a szerkesztésében aktívan részt vesznek.

A fülbevalós Steve Blame

A kezdetek kezdetétől, tehát már harmadik éve jelenik meg naponta a képernyőn a néha fejkendős, néha fülbevalós STEVE BLAME.

Természettudományi Karon végzett az Exter Egyetemen, majd újságíró lett a BBC televíziónál. Később különöző rádióállomásoknak készített riportokat, és filmprogramok műsorvezetése fűződik nevéhez.

Az MTV műsorai közül övé a STEVE BLAME SHOW, melyben hetente egyszer emlékezetes beszélgetéseket folytat a popvilág legnagyobbjaival, és gyakran műsorvezetője az MTV NEWS-nak is. Kérdésünkre, meddig akarja ezt a munkát csinálni, így válaszolt: „Az biztos, hogy nem akarok 45 évesen is azzal foglalkozni, hogy Madonna mit reggelizett."

A bájos Kristiane Backer

Az MTV barna üdvöskéje, aki miatt több néző is végignézi akár a legrosszabb klipeket is, a bájos KRISTIANE BACKER. Ő viszont még alig múlt húszéves. Hamburgból érkezett, és egy VJ-válogatáson fedezték fel. Állítása szerint meghallgatásig még soha nem látott MTV-programot, tehát fogalma sem volt, milyennek kell lennie egy VJ-nek. Az egyetemen sajtóelméletet és színészmesterséget tanult. Két meghallgatása volt, két hónap múlva kapta meg az értesítést arról, hogy sikerült, kiválasztották.

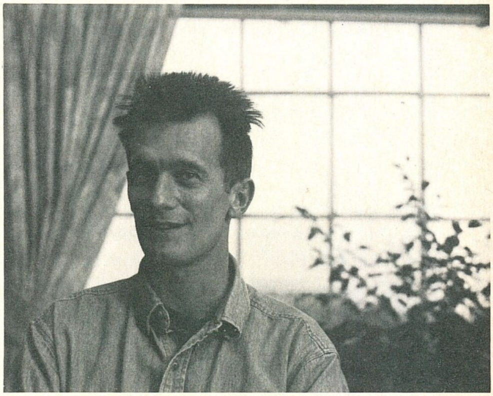
Meghallgatására így emlékszik vissza: „Úgy kellett tenni, mintha élő adásban lennénk, fel és le kellett konferálnom néhány klipet. A legnehezebb az volt, mikor magamról kellett beszélni hosszú perceken át. Azt hiszem, két perc volt, ám örökkévalóságnak tűnt. De Brent, a mostani főnököm nagyon kedves volt. Ő hallgatott meg, feltett nekem kérdéseket, Mit csináltál például múlt éjszaka? Vagy: Hová mész a hétvégén?"

„Minden nap egy más világ. A műsor előtti estén tudjuk meg, hogy másnap mit csinálunk. Kapunk egy nagyvonalú tervet a hét elején, ami arra jó, hogy hétközben mindent megváltoztassanak rajta. Akkor rögzítünk adásokat, amikor éppen szabad a stúdió, múlt héten például ez délelőttönként történt. 10-re jöttem, és a délutánt töltöttem szövegírással, adminisztrációval. A stúdióvendégek is teljesen változnak: van, aki az utolsó pillanatban lemondja az interjút, ki kell valamit találni a helyére. Az egész nagyon spontánul megy. A legtöbb barátomat ez persze bosszantja, mert amikor elhívnak bulizni vagy társaságba, akkor általában fél nappal előtte tudom megmondani, hogy tudok-e menni vagy nem."

A legnépszerűbb: Ray Cokes

A felmérések szerint a VJ-k közül az európai lányoknál a kefefrizurás RAY COKES vezet a népszerűségi listán. Saját műsora a rendszeresen jelentkező The Big Picture című mozimagazin minden szombat este fél héttől, amit bátran ajánlok minden videóbarátnak. Az MTV előtt volt már műsorvezető a francia, a belga, a svájci és a német televíziókban is. Kérdésünkre, milyennek látta magát először a képernyőn, így válaszolt. „A legelső alkalomra nem emlékszem, annál inkább az első két évre. Utáltam De az ember megszokja. Ma már nem veszem komolyan..."

Arról pedig, hogy szépít-e vagy csúnyít a kamera, íme a véleménye: „Az az igazság, helyzetemnél fogva naponta találkozom jobbnál jobb nőkkel, köztük fotómodellekkel, manökenekkel, és egész egyszerűen van köztük olyan, aki mellett az életben elmegyek, sőt mi több, csúnyának, vagy ami rosszabb, jellegtelennek találom őket. Sokat számít a smink, a világítás, a kameraállás, de ezenkívül kell hogy legyen benne valami plusz. Az MTV-ben bizonyos szempontból könnyebb a helyzet, mert nem statikusan fotóznak minket, mint egy hagyományos műsorvezetőnél, hanem állandóan mozgásban vagyunk. Tehát bele kell kalkulálni, hogy a legrosszabb arcomat is megismerik."

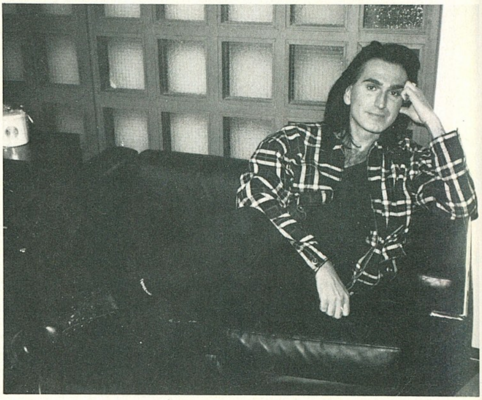
magam visszanézni, egyszerűen szörnyű voltam. És tudod, miért utáltam magam? Mert olyannak láttam magam, mint amilyen valójában vagyok. A kamera ugyanis nem hazudik. Ez különösen igaz rám, mert én nem vagyok tv-s sztár a szó szoros értelmében. Nem az vagyok, aki átalakul televíziós személyiséggé, amikor kigyulladnak a lámpák, hanem ugyanaz a Ray Cokes vagyok, mint aki interjút ad nektek, úgyhogy visszaköszönök magamnak, hogy milyen nagy az orrom, hogy csúnyák a fogaim. A hangomtól kiütést kaptam. És persze sajnos az is kiderül, hogy milyen sok hajam hiányzik már.

Riporterünket, Albert Györgyit érdekelte az is, mennyire lehet egy VJ-nek önálló véleménye az MTV-nél. Például szabad-e a zenei csatornának politizálni?

„Ha Ray Cokesnak hívnak, akkor megtehetem bizonyos keretek között. Nagyon sok szabályt nem tudnak velem betartatni, mert én vagyok itt a legöregebb és a legtapasztaltabb. Azt hiszem, akkor dolgo-

zom a legjobban, mint műsorvezető, ha kicsit szabálytalan vagyok. Elmegyek a legutolsó határig, ameddig lehet, és egy picivel tovább. Ha belegondolsz az MTV profiljába, sok jópofa zene, jópofa sztárokkal, köztük avantgarde szpotok, akkor ebbe tényleg nehezen lehet a politikát besuvasztani, és felesleges is. Mikor műsorvezető vagy, ha tetszik, ha nem, bozonyos fokig az MTV-t is képviseled. És hogyha a politikában a saját nézeteidet szellőzteted, és ezt túlzásba viszed, az nem az MTV, hanem a te külön számod. Én azért eddig mindig elmondtam, amit akartam, csak az embernek időre és tapasztalatra van szüksége, hogy úgy tudjon beszélni valamiről, hogy az ne egyértelmű és drasztikus legyen. Időnként letolnak, ilyenkor kicsit visszaveszek a tempóból, aztán elfelejtik, szóval szépen megy minden tovább.

„Egyáltalán mivel büntethetnek, mivel szankcionálhatnak" – szólt Albert Györgyi kérdése. „Szerződésemben egy háromlépcsős rendszer van: mielőtt kirugnának, az első egy nem hivatalos figyelmeztetés, a második egy szóbeli, a harmadik egy írásbeli figyelmeztetés, és a negyediknél kirúgnak. De az az igazság, hogyha valami óriási baklövést követek el, akkor azonnal kirúgnak. Az ember azért tudja, hogy meddig lehet elmenni."

A rocksztár: Paul King

A fekete hajú PAUL KING, aki a 80-as évek egyik sikeres popegyüttesének volt a vezetője, most az MTV's GREATEST HITS és a 120 MINUTES című összeállításokat vezeti. „Amikor úgy döntöttem, hogy tévézni kezdek, akkor rólam már volt az embereknek egy kialakult elképzelésük. Ezért, amikor legközelebb találkoztak velem a tv képernyőjén – bár más szerepben –, nem engem, az embert látták, hanem Paul Kinget, egy rocksztárt a King együttesből. Úgyhogy elvárták, úgy is viselkedjem. Természetességemhez, akár tetszik, akár nem, hozzátartozik egy rocksztár viselkedésének néhány vonása. Ez is én vagyok. Én vagyok az a video-jockey, aki elhatározta, hogy nem show-man lesz, hanem egyszerűen odaáll, és elmondja, ami éppen eszébe jut. Ugyanakkor kár lenne úgy tenni, mintha a kamerák és a stúdió természetes emberi közeg lenne, mert nem az. Mindenki viselkedik. A lehető legabszurdabb helyzet egy fekete lyukba beszélni, ami nem szól vissza. Nem beszél vissza az a 43 millió ember, aki éppen nézi a műsort.

„Milyen gyakran találkozol olyan klipekkel, amelyek rossz vagy középszerű zenét fednek el, tupíroznak fel?" – kérdezte riporterünk Pault. „Gyakran." – hangzott a felelet. „Sokszor egy videóról az az érzésem, hogy mindössze egy zeneszám reklámja: fogalmad sincs, hogy milyen a termék, de legalább jól néz ki. Egy kicsit hasonlít a szappanreklámokhoz, a tv-ben nem látod, hogy milyen illatú a szappan, de mindenesetre látod, hogy a lány, aki ezzel maszatolja magát, gyönyörű. Tehát megveszed a szappant, hogy te is az legyél. A videónak persze megvan az a veszélye is – amit sokan kihasználnak –, hogy nem tudsz intenzíven a zenére figyelni, mert a látvány elvonja a figyelmedet. Sőt, amikor ismerős dallamokat hallasz, ma már először a videóklip ugrik be."

(A VJ-kel készített sztárinterjúkat júliusban láthatják az MTV-ben, vagyis a Magyar Televízióban a VIDEOVILÁG nézői.)

Kopper Judit

Fotók: Sólyom András

1991. május 2-a és 5-e között a Győri Vizuális Műhely szervezésében rendezték meg a VIII. Nemzetközi Film- és Videóművészeti Fesztivált. A 25 országból érkezett versenyfilmek megtekintése után a fesztivál nemzetközi zsűrije a következő díjakat ítélte oda:

Fődíj:

Orosz István: Vigyázat, lépcső! (magyar)

I. díj Egon Bunne: Minden változik (német)
II. díj Trofin: Szoba (szovjet)
III. díj Kósa László: Kis éji mozi (magyar)
4. helyezett KÖZGÁZ Vizuális Brigád: Szocialista képeslapok (magyar)
5. Báthory András: Haláltánc (magyar)
6. Homolya Gábor: Western (magyar)
7. Gregor Droste: Budapest '88 (magyar–német)
8. Peter Callas: If Pigs Could Fly (Ausztrália)
9. Yvonne Oerlemans: Adminisztráció (holland)
10. Lene Teigen: Orsó-Reel (norvég)

A Magyar Videósok Országos Egyesülete ezúton mond köszönetet a szervezőknek kiváló munkájukért, s reméli, hogy a fesztiválon részt vevő videóalkotásokat idővel kölcsönözni lehet a hazai tékákban.

Végtelen TRÜKKÖK

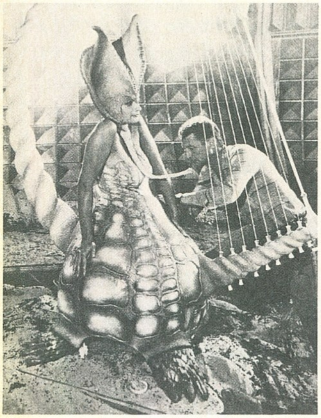
A kőevő és evilági barátai közösen tevékenykednek az illúzió létrehozásáért...

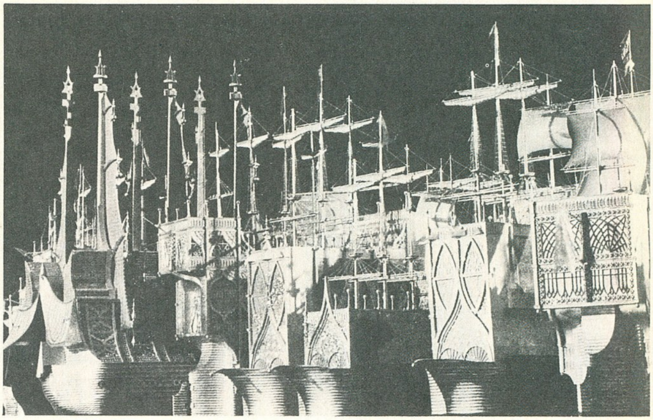
1200 liter latex, 12 tonna gyurma, 21 tonna gipsz, 900 kilogramm habgumi, 2 kilométer acélhuzal, 2 kiló toll, 50 kiló mohair, 1,5 tonna ólom, 1,6 tonna biztonsági üveg, 50 köbméter styroporgolyó, 50 ezer PVC-pehely – a Fuchur, a jóságos sárkány, legalábbis ahogyan Michael Ende „Végtelen történet" című gyermekregényéből filmre álmodták. A német író egyáltalán nem volt elégedett azzal, amit a fantázia mindenen átsegítő hatalmáról szóló művéből a filmesek végül is csináltak 1983-ban. „A fantáziát ölték ki a fantáziából" – nyilatkozta akkor. És most? Most elkészült a „Végtelen történet – II." Ennek során mintegy fémillió dolláros költséggel építették újjá a főszereplő *Bastian Balthasar Bux*, a valóság és a képzelet világa között utazgató kisfiú „legjobb barátját", Fuchurt, az óriáshernyómadárkutyát. Második, javított kiadás. LSX változat.

A jóságos monstrum belsejében tizenöt bábjátékos ült, hogy hidraulikus, pneumatikus és persze elektronikus úton (az állat belsejében húzódó két kiométernyi kábelen át osztogatva parancsaikat) mozgásba hozzák és beszédre késztessék a pamacssárkányt. A film munkálatai 1989 júniusában kezdődtek, és több mint egy esztendő múltán, 1990. október 25-én kétezer moziban egyszerre mutatták be Fantázia Legújabb Kalandjait, majd jöhetett a videóváltozat is.

George Miller, az Ausztráliából indult és

Fantázia udvaroncai épp olyanok, mint korunk autói: tetszetősek és célszerűek

Ezüstváros, Fantázia uralkodójának székhelye. Biztos rév az álmok tengerén.

most a Warner Brothers számlájára dolgozó rendező nem kevés időt töltött a főszereplők, a 13 éves Jonathan Brandis (Bastian) és a 15 éves Kenny Morrison (Atreju, Bastian indián barátja) kiválasztásával sem, ám valószínűleg a trükkgárda összeállítására fordította a legtöbb időt. Sikerült is összeverbuválni a világ speciáleffekt-szakértőinek legjavát: az Oscar-díjas Derek Meddings (Superman, Batman) lett a vizuális effektek főparancsnoka, a szintén Oscar-díjas Albert Whitlock (Földrengés) a matte-paintingsé, azaz a háttérfestészeté, az ugyancsak Oscar-os Robert Laing (Ghandi) és Götz Weidner (Orion, Hemingway) az építészeté. A „bőr- és csontbrigád" vezetői pedig Colin Arthur és Giuseppe Tortora voltak, akik már az első részben is a mesebeli lények külsejéért és belsejéért feleltek.

Az alkotók ősi mechanikát, korszerű blue boxot és szuperelektronikát egyaránt bevetettek, hogy közelebb hozzák a nézőkhöz Fantáziát. Több méter magas Kőrágó Óriást építettek, és tenyérnyi figurákat, hogy a film minden beállításában észrevetetlenek maradjanak a trükkjeik. Mert „mi akkor dolgozunk jól, ha teljesen észrevétlenek maradunk" – mondja Derek Meddings, aki egy háromméteres parancsnoki híd magaslatából irányította a munkálatokat. Amíg az effektesek dolgoztak, megszűnt a forgatások zsongás-zsibogása, feszült

Fuchur, a szerencsesárkány – és aki a hangját kölcsönzi neki

És ahol a maszk már nem elég: segít a technika

Egy „maszkos" színész a sok közül. Valaki, aki megáll a maga (gólya)lábán

csend uralkodott, akár a sakkvilágbajnoki mérkőzések termében.

„Olyan ez a munka, mint amikor a kisgyerek játszik" – von párhuzamot Meddings. „Megépítek magamnak egy játékot, és amikor kész van, lerombolom. Bumm!"

Nos, elbontották a több milliót érő díszleteket, figurákat, kellékeket. Ez a valóságban persze korántsem volt gyerekjáték. A styropor például különleges hulladék, csak speciális konténerben semmisíthető meg. Mindegy, a film kész, fut, a magyar mozikban is.

A kritikák dicsérik az effektesek munkáját, és hozzáteszik: A Végtelen történetből a tökéletes technika révén megint sikerült kilúgozni az írói képzeletet.

Csúcskonyhatechnikával készült, előrágott fantázia-készételt találtak.

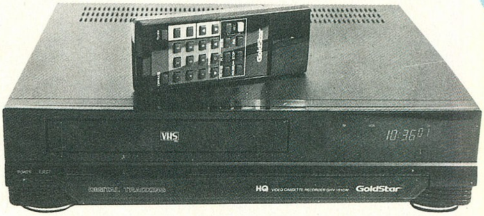
Sch.

TESZT

A mérések a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumában készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza.

A 30 ezresek

Forgószínpadunkon az elmúlt időben kevesebb helyet kaptak az egyszerűbb szolgáltatású készülékek, a nagy kínálatban inkább a technikai érdekességekkel kitűnő modellek vonták magukra figyelmünket. Éppen ideje, hogy elérhető árú, olcsóbb készülékeket szedjünk ízekre. Legalábbis hisszük, hogy a készülékek a bűvös 30 ezer körüli osztályba soroltatnak a kereskedelemben is.

Kiszemeltjeink a dél-koreai Goldstar és a Samsung kínálatából valók, de szót ejtünk a japán Funai 6060 családról is, mely szintén új modellként vonul be a hazai piacra.

A közelmúltban találkoztunk a *Goldstar GHV–1910 W* típusjelzésű készülékével, mely elképzelhető, hogy a hazai piacon *Silva SVR–0019 W* jelzéssel is ismertté válik. Az új konstrukció felépítésében, megjelenésében a korábbiakkal nem sok rokonságot mutat. Formája laposabb, mondhatni kecsesebb. Szélessége 4 cm-rel lett kevesebb, így a korábbi – elég nagyméretű – kijelző most célszerűbben fogja össze az információkat, az aranysárga feliratok azonban így is jól olvashatók, esztétikusak. A csökkent szélességhez igazodik a mindössze 86 mm-es magasság is.

Az előlapon közvetlenül csak az üzemi kapcsoló és a kazettakivető gombok kezelhetők, a többi nyomógomb egy lehajtható fekete plexiajtó mögött található. Ezen olvasható a digital tracking felirat, ami egyben utal a távvezérlőn keresztül történő fejsávhelyzet szabályozásának lehetőségére is. A hazai követelményeknek megfelelően a GHV–1910 W mindkét színnorma szerinti adások vételére alkalmas és természetesen az OIRT és CCIR rendszer szerint sugárzott kísérőhangú adások vételére alkalmas.

Az előválasztó egység a VHF (1–12 csatornák) és az UHF sáv (21–69 csatornák) vételén kívül a kábelcsatornák beprogramozását is biztosítja. Hangolása természetesen folyamatos, feszültségszintézeres. A hangolás során a kijelző mutatja azt a tv-sávot, melyben a keresés történik, valamint a keresés folyamatát is, növekvő számokkal. A memóriatárba harminckét csatorna programozható be. Későbbi időpontban történő adások felvételére 2 héten belül 4 különböző műsor "beírására" nyílik lehetőség, de mód van hetente, vagy naponta azonos időben történő felvételre is. Valójában nem is azt hiányoljuk, hogy csupán két hét programozási lehetőségünk van, hogy hálózatkimaradás esetén minden idővel kapcsolatos tudomány azonnal elvész.

A további szolgáltatások közül az állóképet említhetjük meg, mely jó minőségű, viszonylag nagy biztonsággal áll be az optimális képre, ha mégis maradnak a képben zavarcsíkok, akkor azok egyes képléptetéssel "kihúzhatók". Nem állhatjuk meg a GHV–1910 W más "nemes" egyszerűségeinek bemutatását. Ma már bizony a készülékek a szalagfutást nem számlálóállással mutatják, hanem lefutott idővel mérik, amiről ez a Goldstar nem ad tájékoztatást. Hasznos információ ugyanis, hogy gyorscséveléskor is tudjuk, hogy a felvett film végére értünk-e. Mivel a GVH–1910 W ilyen esetekben visszafűzi a kazettát, így csak akkor találunk vissza a keresett részre, ha előzőleg feljegyeztük a keresett számláló állását. Az előbbiekből következik, hogy a mechanika nem gyorsindításos, hanem minden stop állás után teljesen visszafűz. Az automatizmusokból azonban annyit ez a típus is tud, hogy a felvétel ellen biztosított kazettákat behelyezés után azonnal elkezdi lejátszani, automatikusan visszacsévél, és a nullázott számlálóállást mint memóriahelyet kezeli, visszacsévéléskor e pozócióban megáll. S ha már mechanikáról szó esett, ez is változott a korábbi típusokhoz, egyszerűbb, áttekinthetőbb lett és úgy éreztük, hogy finoman, simábban kezeli a szalagot. Ezt alátámasztják a hangcsatorna vizsgálata során tapasztalt jobb szalagsebesség-ingadozás-, közismertebb nevén a nyávogásértékek.

A monoszkóp ábra kiértékelésénél a 250 soros vízszintes irányú bontást viszonylag kellő biztonsággal ki lehetett értékelni a képélesség-szabályzó középállásában. Ez egyébként elég láthatóan avatkozik be – gyakorlatilag a zajokat erősen levágva – ezzel együtt meglehetősen mosottá tudja tenni a képet az egyik szélső helyzetben, míg a másik irányban egy túllövéses visszaadás szabályozható be. Természetesen jel/zaj viszony romlás árán. Jelentősége csak gyenge másolatok visszaadásánál lehet.

A hang rész kiértékelése után elővettük feljegyzéseinket a korábbi Goldstar típusokról. A nyávogásérték javult, a hangfrekvenciás átvitelben valamivel szerényebb lett az alacsony frekvenciás átvitel, viszont felső tartományban szélesebben visz át az 1910-es.

A videó belső felépítése egyébként átgondolt, gondosan felépített. Távvezérlője nem tartozik a bonyolultak közé. Gombjai jól kezelhetők, s bár sem alakjuk, sem csoportosításuk nem sajátos, mégis megfelelő kezelést adnak a programválasztáson és léptetésen kívül, természetesen a magnófunkció mellett a számláló nullázását és a fej-szalag helyzet szabályozását is biztosítják.

Összességében a Goldstar GHV–1910 W egy valóban alapszolgáltatásokat nyújtó videómagnó, melynek műszaki jellemzői a korábbi típusokhoz képes javultak, formája esztétikus.

A másik dél-koreai, a *Samsung VK–1260*-as, már több érdekességet vonultat fel. Megjelenését tekintve a készülék vonalvezetése hagyományos, a kazettafészek mellett van egy aranyozott keretű ablak, felette "remote sensor" felirattal, ami arra utal, hogy itt van a távvezérlő

SZOLGÁLTATÁSOK

Típus	Goldstar GHV–1910 W	Samsung VK–1260	Funai VCR–6060	Funai VCR–6063
ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK				
Vételi színnormák	PAL, SECAM	PAL–SECAM	PAL, SECAM	PAL, SECAM
Vételi hangnormák	CCIR–OIRT	CCIR–OIRT	CCIR–OIRT	CCIR–OIRT
Forgófejek száma	2	2	2	2
Hálózati feszültség	220 V, 50 Hz	220 V, 50 Hz	220 V, 50 Hz	220, 50Hz
Méretek/szél. × mag. × mélys. (mm)	380 × 86 × 335	420 × 86 × 315	360 × 92 × 325	360 × 92 × 325
Tömeg (kg)	5,9	6,2	5,3	5,3
Játékidő (E240-es kazettával, perc)	240	240	240	240/480
Gyorsképkeresés (előre-hátra)	7 × /7 ×	5 × és 9 × /5 × és 9 ×	2 × és 5 × /2 × és 5 ×	2 × és 5 × /2 × és 5 ×
Áttekercselési idő (előre-hátra)	265/260	310/305	270/267	272/270
SZOLGÁLTATÁSOK				
Lassítás		szakaszos		
Gyorsítás		2 ×		
Állókép	×	×	×	×
Képről-képre léptetés	×	×		
Képbevágás				
Utóhangosítás				
Képélesség-állítás	×	×	×	×
PROGRAMOZHATÓSÁG				
Azonnali felvétel	×	×	×	×
Napi programok száma	4	8	8	8
Programozható napok száma	2 hét	1 év	1 hónap	1 hónap
Naponta ismételhető program	×			
Hetente ismételhető program	×		×	×
Programban csatornaválasztás	×	×	×	×
Óra kvarcvezérléssel	×	×	×	×
Biztosítás hálózatkimaradás esetére				
AUTOMATIKÁK				
Memóriastop	×	×	×	×
Szalagállásstop		×		
Visszatekercselés	×	×	×	×
Ismétlés szalag elejéről				
Indexkeresési rendszer		×		
Eltelt időkijelzés		×		
Kazettaazonosítás				
KÜLÖNLEGESSÉGEK				
Sztereó hang (állófejes)				
HIFI sztereó hang				
Hátralévő szalagidő-kijelzés				
Tanulóprogram				
Gyorsbefűzés		×		
Hozzáférés-letiltás				
Távvezérelhető funkciók/magnó	×	×	×	×
+csatornabehangolás		×		
+programválasztás	×	×		×
+LCD kijelzés		×		
+időprogram		×		×
CSATLAKOZÓK				
Antenna be/ki	koaxiális	koaxiális	koaxiális	koaxiális
Videó be/ki	Scart	Scart	Scart	Scart
Hang be/ki	Scart	Scart	RCA	RCA
Mikrofon				

érzékelője, és egy másik, szintén keretes ablak, mely mögött a kijelző található. A többi kezelőszerv egy lehajtható ajtó mögött, a készülék frontoldalának alsó részében kapott helyet.

A kezelőgombok sora a magnófunkciókkal kezdődik, melyek a besüllyesztett elhelyezés ellenére méreteikből következően jól kezelhetők, majd a tracking szabályzás két gombja jön, és ezt követi az OTR-rel jelzett azonnali felvétel kezdési és kikapcsolá-

MŰSZAKI JELLEMZŐK

Típus	Goldstar GHV–1910 W		Samsung VK–1260		Funai VCR 6060 és VCR 6063	
	Specifikált	Mért	Specifikált	Mért	Specifikált	Mért
Vételi csatornák (frekvenciák /MHz)	VHF 1–12 kábelcsatornák UHF 21–69	42– 300,5 433–881	VHF 1–12 kábelcsatornák UHF 21–69	48– 299,25 467–861	VHF 1–12 UHF 21–69	47–99 465–858
RF (antenna) érzékenység 20 dB jel/zaj viszonyra (uV)	–	110–140	–	140–200	–	130–220
RF kimeneti csatornák	32–40	32–40	32–40	31–43	32–40	32–41
RF kimeneti szint (mV)	–	2,3	–	2	–	2,1
RF kimeneti impedancia (ohm)	75	64	75	62	75	83
Video kiementi szint (V csúcs-csúcs)	1,0	1,0	1,0	0,9	1,0	1,1
Video kimeneti impedancia (ohm)	75	80	75	82	75	72
Video jel/zaj viszony (dB)	43	45	43	45	42	44
Sorbontás (sor)	240	250	240	255	–	240*
Hang jel/zaj viszony (dB)	–	49	–	50	40	49
Hangfrekvenciás átvitel (Hz–kHZ)	–	65–11,5	80–10	70–10,5	–	70–10
Nyávogás hangban (± %)	–	0,22	0,4	0,26	–	0,26
					* VCR 6063-nál	LP esetben: 220

sának programozását biztosító két nyomógomb. A kikapcsolási idő 30 perces lépésekben állítható be. Ezen a típuson is van lehetőség képélesség-állításra, mely körpályás potenciométerrel szabályozható. A beállítószervek sorát egy színnormaváltó kapcsoló követi: felső állásában SECAM, alsó kapcsolóhelyzetben PAL/MESECAM normák szerint képes feldolgozni a jeleket.

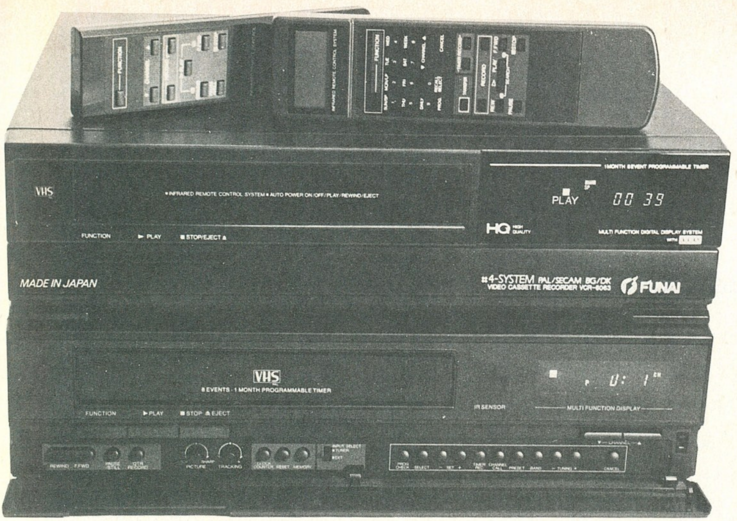
Mit is rejtenek ezek a jelölések? Az talán általánosan ismertebb a videózásban és adásrendszerekben kevésbé jártasak számára is, hogy Európa nagy részében a PAL színrendszer szerint történik a színes műsorok sugárzása, míg nálunk a francia SECAM kódolási rendszer került bevezetésre. A két rendszer a színjelek kezelését egészen más módon oldja meg. A PAL-nál egy úgynevezett amplitudó quadratura modulációt alkalmaznak, míg a SECAM eljárásnál két színsegédvivőt frekvenciában modulálnak. Nos, anélkül, hogy ezek rejtelmeinek vizsgálatába bonyolódnánk, a videómagnóknak ahhoz, hogy a szalagra ültessék a jeleket, más-más feldolgozást kell alkalmazniuk. A PAL jeleket illetően ennek kidolgozásakor viszonylag gyorsan és egyértelműen sikerült a rögzítési eljárást szabványosítani, a SECAM jelek feldolgozására azonban két eljárást dolgoztak ki. Még mindegyik rendszerben közös a jel útja, amikor a tv-jelből a színinformációs leválik, és az így külön kezelt színjelek egy alsóbb frekvenciatartományba ültetve kerülnek fel a szalagra. A mi szempontunkból most érdekes SECAM, illetve MESECAM eljárásnál a különbség abban rejlik, hogy ebbe az alsó tartományba történő lekeverésnél az előbbi rendszer egy ún. frekvenciaosztásos eljárást alkalmaz, míg az utóbbi mindezt némileg egyszerűbb úton, keveréssel oldja meg. Mindkét eljárás elfogadható volt, de a '80-as évek közepén rendes keveredést okozott. Az egyik módon felvett színinformáció ugyanis a másik készüléken csak színzavarokat okoz. A két rendszer közül Európában – a francia területek kivételével – szinte csak a MESECAM rögzítési eljárás terjedt el, s hazai forgalomban is csupán egy készülék volt – még '86 táján –, ami SECAM eljárásban dolgozott. Később több típus, a Sharp videók

kerültek piacra melyek mindhárom színrendszert tudták. (Persze még léteznek más rendszerek is, mint például az NTSC!)

A SECAM és MESECAM jelölés nem sugárzott tv-adásra vonatkozik, hanem a különböző módon felvett és lejátszani kívánt kazetták információinak helyes visszaadására. Visszatérve készülékünkhöz, a programozással, beállításokkal kapcsolatos többi nyomógomb a kijelzőablak alatt található, bár a funkciók kényelmes kezelése a távvezérlőn keresztül sokkal praktikusabban megoldható. A távvezérlő ugyanis LCD kijelzéses, ahol minden programozási művelet ellenőrizhető, és segítségével a csatornaválasztáson, beállításokon kívül a különböző indexkeresési rendszerek is kiválaszthatók.

Az előválasztó egység frekvenciaszintézeres hangolású, ami azt jelenti, hogy az egyes csatornáknak megfelelő frekvenciák előre be vannak tanítva a memóriába, vagyis a kiválasztott csatornaszámra az ott sugárzott adóállomás képe jelenik meg. Mivel azonban VHF sávokban eltérő az OIRT, illetve CCIR rendszer szerinti csatornák frekvenciakiosztása, így behangoláskor a mi normáinknak megfelelő adók pontos beállításához az előlapon lévő SECAM–PAL/MESECAM kapcsolót a felső állásba kell helyezni. Az így beprogramozott csatornák 60 különböző programhelyre ültethetők be. Későbbi időpontban felvenni kívánt műsorok készítésére egy éven belül 8 programozási lehetőség van. A VK–1260, mechanikáját illetően, gyors indítású (Qwick Start) rendszerével a ma divatosabb szalagkezelést célozta meg. Számláló rendszere a lejátszott időt mutatja: órában, percben, másodpercben, és gyorscsévélés alatt is mutatja az átcsévélt videóanyag műsoride-

Az előválasztó egység alkalmas mind a CCIR, mind az OIRT csatornák vételére, hiányoltuk viszont, hogy a kábelcsatornák nincsenek a vételi sávok között. A tv-készülékhez a kapcsolat egyrészt az UHF sávban valósítható meg a 32–40 csatorna valamelyikén, másrészt a video–audio csatlakozón keresztül. A hang csatlakoztatására a hátlapon RCA aljzat szolgál, a képjelek kiadását viszont BNC csatlakozás biztosítja. Ez a műszertechnikából ismert csatlakozó, amit elsősorban magasabb frekvenciákon alkalmaznak, lehetőséget teremt pontos és korrekt impedanciaillesztésre, aminek igen nagy szerepe van a reflexiómentes átvitelben, nem tartozik viszont az olcsó és az általános megoldások közé. Ez utóbbi jelent nekünk gondot, mivel éppen emiatt – ha nincs kéznél ilyen kábel – átmásoláskor bizony lehet a köröket futni megfelelő "madzagért".

A gyorskeresés egyébként kétszeres és ötszörös sebességgel történhet, és van állókép lehetőség is, ám ez egyáltalán nem nyerte meg tetszésünket. A félképváltási zavarok erősen jelentkeztek, s nemhogy nem léptethetők ki, de elég sokat elfoglaltak a képből. S ha már a képminőségről esett szó, térjünk vissza az SP és LP üzemben látottakhoz. Az igazság az, normál, vagyis SP szalagsebességgel is csak 240 sor körüli értéket tudtunk kiértékelni, s ez félsebességű felvétel esetén tovább romlott. Számunkra a felvett kép visszaadásakor az arc, a hajtincsek életszerűsége a döntő, bár nem kerüli el figyelmünket a háttér részleteinek bontása sem. De szemünket mégiscsak a szereplők vonják magukra. LP felvételnél bizony a hajtincsek foltszerűnek lettek, valahogy úgy éreztük, hogy egy nem sikeres másolatot látunk. No persze a VCR 6063-as – hiszen csak ez tudja az LP-t – nem is helyezi e szolgáltatását előtérbe. Úgy hisszük, hogy a konstruktőrök inkább azért alkalmazzák ezt a tudományt, hogy programozott felvételeknél több férjen a kazettára. Persze, ha már programozásról esett szó, nem ártana, ha hálózatkimaradáskor némi védelemmel rendelkezne a 6060-as család.

A készülék hang szempontjából kiegyenlített, nyávogása, zaja elfogadható, hangfrekvenciás átvitele megfelel az e kategóriában elvárt értékeknek.

Végül néhány gondolat a kezelhetőségről. A nyomógombok egy lehajtható ajtó mögött, a készülék előlapján a kazettafészek és a kijelző alatt találhatók. Általában jól kezelhetők, egymástól jól elkülönítettek.

jét, úgy, hogy érzékeli a szalag alsó csíkján rögzített tracking jeleket. A számlálás ebben az üzemmódban azonnal leáll, ha üres hellyel került kapcsolatba a fej. Összességében tudja azokat a szolgáltatásokat, melyeket a Goldstar típusnál hiányoltunk. Az előbbieken kívül van lehetőség a különböző indexkeresési rendszerekre is, mint például az "intro scan" keresésre a "go to" funkcióra és az index szám szerinti kiválasztásra. A gyorsképkeresésen kívül a szolgáltatások között szerepel a kétszeres sebességgel történő lejátszás, az állókép, és a lassítás, ami tulajdonképpen egy szakaszos üzemet jelent. A képkeresés egyébként 5-szörös és 9-szeres sebességgel történhet, az állóképnél mód van a függőleges remegés korrigálására. Összességében az állóképet jó minőségűnek ítéltük.

A távvezérlő széles szolgáltatási köréről már írtunk, az igen sok funkció kezelőgombjai viszonylag jól el vannak különítve egymástól, jobbára feladatkör szerint csoportosították, és formájuk, tapintásuk is eltér, hogy azokat ujjhegyünkkel is "láthassuk". Ezek közül csak a monitor gombot emeljük ki, melynek megnyomásával a videóanyag nézése közben, annak megállítása nélkül, be lehet kukucskálni az éppen beprogramozott és kiválasztott tv-műsorba.

Nos, ennyi előzmény után nézzük a tapasztaltakat. A készülék vételkészsége, hangolhatósága jó volt. A specifikáció sorbontásra több mint 240 soros értéket ír, valójában a 250 sor körüli értéket kellő biztonsággal értékeltük, korrekt jel/zaj viszony értékek mellett. Mind a Goldstar, mind a Samsung bontása jel/zaj viszonyra közel azonos értékeket mutatott, a Samsungnak valamivel azonban kontrasztosabbnak értékeltük a képét, színhűsége is egy árnyalattal jobb volt. Jónak találtuk állóképét, és az egyes képléptetésnél is megfelelő stabilitással állt be a kép. A képélességállítás a Samsungnál is elég széles határok között változtatható, jelentősége, értelme azonban csak kritikus minőségű kazettáknál lehet. Hangjellemzőkben a VK 1260-as tudta a specifikációt, szalagfutása megfelelően egyenletes volt, és frekvenciaátvitelét is jónak értékeltük.

•

A Felkelő Nap országát *a Funai* család képviseli bemutatónkban. A *VCR 6060* és *VCR 6063* típusok új modellnek tekinthetők, a korábbi VCR 6600-as családot váltják ki. Alapkivitelnek a 6060-as tekinthető, ez rendelkezik valamivel egyszerűbb szolgáltatásokkal, távvezérlővel, és megjelenése is szerényebb. Ez utóbbi alatt azt értjük, hogy míg a 6060-as előlapján lévő feliratával az egy hónapon belüli 8 programlehetőségre hívja fel csupán a figyelmet, és elbüszkélkedik japán származásával (Made in Japan), addig a VCR 6063-as aranyozott betűkkel olvashatjuk, hogy 4 system vételére képes PAL/SECAM színrendszerben és BG/DK hangrendszerben is megérti a műsort. A HQ felirat a képjavító-eljárásra utal, míg a kijelző ablakon lévő LCD felirat a távvezérlőben alkalmazott LCD-vel történő beírási és ellenőrzési lehetőségre hívja fel a figyelmet. A két készülék között az egyik fő különbség a távvezérlési lehetőségben van. Míg a 6060-as egy igen egyszerű, csak csatornaléptetési és magnófunkciókat biztosító vezérlési lehetőséggel rendelkezik, addig a 6063-asnál a távvezérlő tartalmaz egy LCD kijelzőt, melyen a későbbi időpontban tervezett felvételek kezdési és befejezési ideje a hozzátartozó beprogramozott csatornával beírható, majd egy gombnyomással a magnónak átadható. (Így volt ez a VCR 5800 és 5803, valamint a VCR 6600 és VCR 6603 esetében is). Azaz a VCR még egy dolgot tud, amiről nem szól ez előlap. Ez a típus képes SP- és LP üzemre is, ami szintén programozható. Nos, ez nagyon jó tudomány, hiszen a 240 perces kazettából rögtön 480 perceset lehet varázsolni. Tetszésünket mégsem nyerte meg, mert a felbontás hagyott bennünk hiányérzetet.

Az elmondottak ellenére mindkét készülék szolgáltatási köre viszonylag csekély. A mechanika nem gyorstöltéses, vagyis a felvétel ellen védett kazettákat ugyan azonnal lejátssza, egyéb esetben újabb parancsra vár. Áttekercseléskor visszafűzi a szalagot a kazettaházba, így ugyanis nem kapunk információt az üres helyekről, mint a Goldstar esetében. A számláló is hasonlóan működik, tehát nem a lefutott időt mutatja, hanem a mechanika által vezérelve négy számjegyes szalaghelyzet-állást ír ki. A szalag végére érve ez a család is visszatekercsel és van egy memóriaállása is.

HÁROM DIMENZIÓ - HÁZILAG

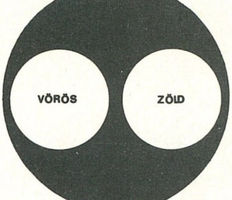
A térbeliség ábrázolása évszázadok óta foglalkoztatja az emberiséget. Amióta feltalálták a fényképezést, majd a filmezést, televíziózást, folytak kísérletek a síkbeli ábrázolás háromdimenzióssá változtatására. A próbálkozásokból a videó sem maradhatott ki.

Molnár Miklós tévéoperatőr, a HSC (Hungarian Society of Cinematographors) tagja évekkel ezelőtt kezdett foglalkozni e témakörrel. Harminc esztendeje dolgozik a Magyar Televíziónál, olyan filmeket fényképezett, mint a Kakukk Marci szerencséje (1966), Szent-Györgyi Albert portré (1973), Pomádé király új ruhája (1979) vagy az Egy szerelem három éjszakája (1978). Több új videó- és filmtrükk, illetve fotótrükk – RM eljárás – kidolgozása fűződik a nevéhez.

– Első nagy térbeli ábrázolás élményem 1951-ben a Toldi Moziban volt – meséli. – Plasztikus moziként hirdették, ahol Bodrossy Félix operatőr és Barabás János mérnök a kamerára, illetve a vetítőre optikai előtétet tervezett és alkalmazott. Minden székhez tartozott egy keret, s abban polarszűrőt helyeztek el. Ezekkel a megoldásokkal érték el a háromdimenziós (3-D) hatást. Az Állatkerti sétára és a Május 1. című filmre emlékszem. Ez utóbbiban térhatással élvezhettük bölcs vezetőink filmbéli jelenetét. Sajnos kétévi működés után pénzhiány miatt beszüntették a plasztikus mozi üzemeltetését. Néhány éve Londonban láttam hasonlót.

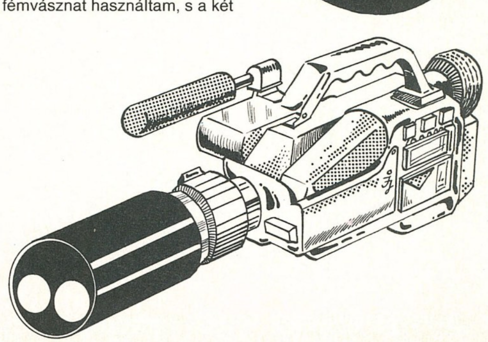
– Mi volt az első háromdimenziós kísérlete?

– Lassan húsz éve már, hogy Szent-Györgyi Albert először tért haza 1973-ban, amerikai emigrációjából. A portréfilm forgatása után a Nobel-díjas tudós készséggel áldozott a kísérletre némi időt. Nem bíztam a színes nyersanyagban, tartottam attól, hogy az évek során kifakulhat. Ezért fekete-fehér felvételeket készítettem. Két kamerával forgattam, úgy, hogy az objektívek között meglegyen a két szem pupillájának 6,5 cm-es átlagtávolsága. A felvevőgépek szinkronban működtek. A kísérlet ellenőrzésére a stúdióvetítéshez fémvásznat használtam, s a két vetítőgépre egy-egy polarszűrőt helyeztem. A felvételt polarszemüveggel néztük, hogy elérjük a célt, mindkét szem csak a neki szóló képeket lássa. Ma már sok mindent másképpen csinálnék. Még egy portréfelvételhez is jobban tagolt hátteret használnék. Tíz évvel később egyre több hír érkezett hozzánk nyugat-európai televíziós kísérletekről. Először meg kellett győznöm a főnökeimet, hogy mi is meg tudjuk csinálni és nem kerül jelentős összegekbe. A 3-D készítésekor nem a felvétel az igazi gond, hanem az, hogy a háromdimenziós képet szemüveg nélkül is élvezhessük. Egy közismert optikai törvény figyelembevételével egyetlen kamerával is készíthetünk háromdimenziós felvételeket. A kamera objektívje elé fekete előtétet teszünk, s vízszintesen két nyílást vágunk a szem bázistávolságának megfelelően. Az egyik nyílás elé vörös, a másik elé zöld szűrőt helyezünk. Közeli tárgyakról olyan képeket készíthetünk, melyek megfelelnek a jobb, illetve bal szemünk érzékelte látványnak. Az objektívre helyezett szűrőkkel megegyező színű szemüveg használatával érhető el a képernyőn a térlátás. Ilyen módszerrel azonban csak közelképeket készíthetünk. Szemüveg nélkül is élvezhető a kép, igaz, a látvány nem lesz sem térhatású, sem színhelyes.

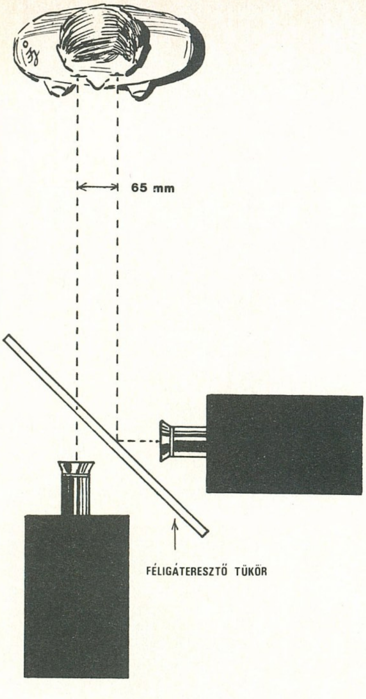

– Ezt a módszert a gyakorlatban is kipróbálták?

– A Góhér Gyula szerkesztette Képmagnósok figyelem! című műsor számára írtam egy kis krimidarabot, melyet az I-es stúdióban vettünk fel. Mivel egy jelenetben totálra is szükség van, és mint említettem, az objektívre helyezett szűrőkkel csak közeli felvételek készíthetők, a feladatot úgy oldottuk meg, hogy a kamera egyik képjelét, a vöröset kissé elcsúsztattuk sorirányban, a kék képjelet kikapcsoltuk. Így kettős képet kaptunk, zöld és vörös színű képet. A szemüveg nélküli néző emiatt szellemképesnek láthatta a képernyőt, de a színes szűrőkkel felszerelt szemüveggel tökéletesen élvezhető volt a műsor. A '83-as kísérlet után, három éve végre a 7-es stúdióban felszereltek egy olyan elektronikus készüléket, melyre sokáig vártam. Erre azért volt szükségem, mert két videókamerát nem tudok egymás mellé helyezni, hogy a szem bázistávolságát elérjük. Ezt a nehézséget oldja meg ez a berendezés. Az egyik kamera a félig áteresztő tükörre 45 fokos szögben áll. Az egyik kamera félig áteresztő tükörből látja a szereplőt, emiatt tükörképet ad, míg a másik kamera oldalhelyeset. Az elektronikus berendezés a tükörképet visszafordítja oldalhelyes képpé. Ezzel a módszerrel olyan felvételeket készíthettünk Novák Magdi stúdióvezetővel, melyeket a jövő ma még ismeretlen technikája hasznosíthat.

– Nyugat-Európában hol tartanak ezek a kísérletek?

– Sajnos a 3–D-s adás nézéséhez jelenleg még szemüveg kell. A színes szűrővel ellátott szemüvegekből egy német cég eddig legalább tizenöt millió darabot adott el. Egyébként több szálon folynak kutatások, kísérletek. A háromdimenziós tévézést is befolyásolja, hogyan dől el a HDTK rendszerek vetélkedése. Nyilván a háromdimenziós tévéadások esetében sem mindegy, hogy 625, 1250 soros felbontású a képernyő.

– Egyre több videókamera van amatőrök és félprofik kezében. Sokan közülük szívesen kísérleteznének a térbeli videózással. Egyáltalán, lehetséges-e házilagosan, normál kamerákkal háromdimenziós felvételeket készíteni?

– Legalább kétféle megoldást tudok javasolni. Az egyikről már beszéltem korábban. Bizonyos különbség van azért a profi és az amatőr kamerák között, és most nem is a technikai eltérésekre gondolok. Egyszerűen arról van szó, hogy az amatőr kamera objektívjének átmérője kisebb. A nehézség azonban áthidalható. A fekete karton előtétes úgy kell vízszintesen kivágni a két nyílást, hogy szélei szinte érintsék egymást. Innen már ugyanazt az elvet követhetik az amatőr kísérletezők is. Egyik nyílásba sötétvörös, a másikba sötétzöld szűrőt, fóliát helyeznek. A varioobjektívet állítsák tele állásba. Olyan helyiségben dolgozzanak, ahol képesek a fényerősséget szabályozni. A kamerablendének ugyanis teljesen nyitva kell lennie. Lejátszáskor az objektívre helyezett szűrőkkel azonos helyzetű vörös-zöld szemüveget használva, térhatású videót nézhetünk. Ennek a módszernek kétségtelen hátránya, hogy kizárólag közeli, makrofelvételek készíthetők vele. Többi között javasolható témák, papírhajtogatás, makett-, vagy modellkészítés. A másik megoldást már műholdas adásokban is bemutatták a háromdimenziós tévéadások kedvelőinek. A kamera folyamatosan mozog – fahrtol –, de mindig egy irányba. Amatőrkamerák esetében ez úgy valósítható meg, hogy a kamerát oldalirányba fordítva, óvatosan gyalogolunk. (Ezt nevezik lábfahrtnak.) A lejátszáskor itt is szükség van szemüvegre, de csak az egyik üvege legyen sötét szűrővel ellátva. Ennek segítségével a képernyő síkján elvonuló felvételeket térben láthatjuk. Fontos, hogy ha a képernyőn balról jobbra mozdulnak el a tárgyak, akkor a sötét szűrőt a jobb szemünk elé kell tennünk. Megjegyzem, térhatású képeket élvezhetünk ily módon hétköznapi tévéadások alkalmával is. Akár autó- vagy lóversenyt közvetítenek, egy közönséges napszemüveg egyik lencséjét a felvétel mozgási irányának megfelelően az egyik szemünk elé helyezve térhatásúvá változtathatjuk az adást. Ennek a módszernek is van hátránya. Amint állóképet nézünk, megszűnik a térhatás.

– Mi lehet a háromdimenziós mozgókép jövője?

– Azt ma megmondani szerintem lehetetlen. Nyilván szerepet játszik majd, ha a tudósok a mainál is alaposabban megismerik szemünk, agyunk működését. Az egyik lehetséges út a holográfia, a lézersugár alkalmazása. Pillanatnyilag még rengeteg a megoldásra váró feladat, hogy a lézer ne károsítsa a szemet, hogy például felvételkor kellően be lehessen világítani a témát. Egy biztos: az ember előbb-utóbb erre a kérdésre is biztosan megleli a választ.

Bihari Tamás

Üdvözli a Video Magazin olvasóit a VIDEORENT Kereskedelmi és Szolgáltató Kft!.

A német–magyar vegyes vállalat nemrégiben kezdte meg videófilm-forgalmazó tevékenységét. Elsősorban amerikai gyártókkal állunk kapcsolatban, így a Scala, az Amazing Movies vagy a VPS cégekkel. Akció-, kaland- és szórakoztató filmekkel kívánunk megjelenni a piacon, minden filmünk szinkronizált.

A nyári hónapokban havonta négy-öt, ősztől havi nyolc-tíz filmmel jelentkezünk.

Újdonság, hogy a home jog mellé a nyilvános vetítési jogot is adjuk. Áraink: az első film 3500 forint+áfa, további kazetták vásárlása esetén jelentős árkedvezmény!

Üzletünk címe: VIDEORENT KFT 1043 Budapest IV., Tavasz u. 4. Tel.: 169-6040 Fax: 169-5351

Nyitvatartás: 9-től 16 óráig

Filmajánlatainkkal rendszeresen találkozhat a Video Magazinban!

Gyökeres István
ügyvezető igazgató

Őrült Jake

(Mad Jake)

Az Evans család számára az üdülés egy gyilkos, rémes őrületté válik. A déli államokban az erdő közepén őrült JAKE, a bolond autómentős, brutális fiaival és egy pár megvesztegetett rendőr segítségével, terrorizálja az egész környéket. Evans és családja borzalmak között, kétségbeesett harcot vívnak az életbenmaradásért.

Színes szinkronizált amerikai film, 1991.
Főszereplők: John Saxon, Ray Walston, Danny Nelson
Rendező: Tucker Johnston

WACKO

... a vacogó viskó

A GRAVES-ék egy hétköznapi amerikai család. Mary testvére 13 évvel ezelőtt a rémségek éjszakáján áldozatul esett az őrjöngő gyilkosnak. Ismét a borzalmak, kísértetek éjszakája jön. Az ünnepségen minden visszájára fordul, az elképzelt figurák hirtelen megelevenednek. Nem lehet tudni, ki a tettes, ki az áldozat. Vagy valamennyien csak egy látomás áldozatai? Ezt a helyzetet csak DICK HARBINGER detektív tudja sajátos módján megoldani.

Színes szinkronizált amerikai vígjáték, 1968.
Főszereplők: Joe Don Baker, Stella Stevens, George Kennedy
Rendezte: Greydon Clark

Luis De Funes mosolygósan ül a rohamsisakos Burvil nyakában. A két francia nevettető a Televideo újdonságában, az Egy kis kiruccanásban háborús bevetésen vesz részt, a Tea for Two speciális és titkos éjszakai hadműveletben. Gerard Oury író-rendező érdekes módon a háborút választotta témául, hogy kiaknázza a híres komikusok közönségcsalogató színészi játékát.

Mire megvirrad – ez már egy másik francia filmújdonság kazettán, Jean Gabin főszereplésével. A történetben egy gyilkos bezárkózik egy szobába, s mialatt a rendőrség ostromolja, felidézi azokat a körülményeket, amelyek egy ember megölésére késztették.

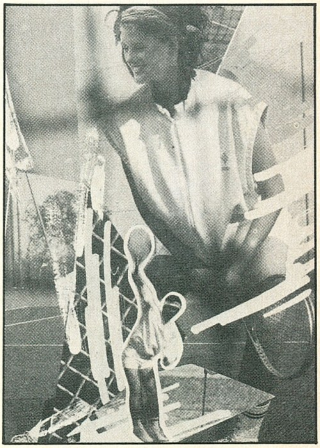
Egy kis kiruccanás

Népszerű televíziós műsorok voltak az egyes sportágakat bemutató „sulik". Ezentúl videón is hozzáférhető a Tollas-suli és a Kosár-suli. 90, illetve 120 percben ismerkedhetünk meg a játékok szabályaival, a helyes mozgásokkal a sportszerű és eredményes küzdelmekkel.

A Bergendy Szalonzenekar kíséretében képernyőről sajátíthatjuk el a megfelelő tánclépéseket az Én táncolnék veled című műsoros kazettáról. A most megjelent első részben a polkát és a tangót Gálvölgyi János oktatja, a csárdást Mikó István, a charlestont Straub Dezső, a rumbát Székhelyi József, a szambát Szolnoki Tibor, a mambót pedig Tarján Györgyi.

A Televideo újdonságai között szerepel Jókai Mór két regényének filmváltozata is: a Gazdag szegények (81 perc) Harsányi Gábor, Dózsa László, Csűrös Karola, Balázs Péter főszereplésével, valamint a Szerelem bolondjai (142 percben) Lukács Sándorral, Bordán Irénnel, Básti Lajossal, Bessenyei Ferenccel, Kern Andrással és Székhelyi Józseffel a főszerepben.

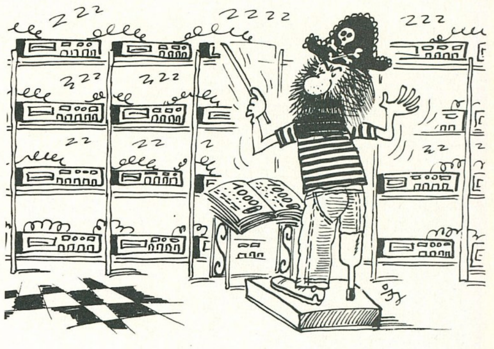
Aki idén márciusban lemaradt a Petőfi Csarnok díjkiosztó gálaműsoráról, ahol a múlt év legjobb hazai pop előadóit, zenészeit, zeneszerzőit díjazták, az most pótolhatja lemaradását, ha a Pop gála most napvilágot látott kazettát helyezi magnójába.

Itt az új fogalom: a „szürke" videózás

HARC A TISZTA PIACÉRT

Angol becslések szerint tavaly 600 millió font volt a világon a videóműsorokból származó bevétel, melyből 100 millió font az illegálisan árusítók zsebét dagasztotta. Az amerikai mozgóképgyártók egyesülete évente 20 millió dollárt áldoz azért, hogy visszaszorítsa a nagyvilágban a fekete videópiacot. 1990-ben 37 országban 5726 esetben több mint 30 ezer szerződés és így jogdíjfizetés nélkül forgalmazott műsoros kazettát koboztak el, s a nagy amerikai filmforgalmazók idén is folytatják harcukat a videófeketézők ellen.

Mindez a magyar Videókiadók és -Forgalmazók Egyesülete tavaszi, második közgyűlésén hangzott el. Magyarországon – hallhattuk – becslések szerint legalább 1 milliárd forint bevételre tehetnek szert évente a fekete videóipar iparosai, legalább annyira, mint a legális videókiadók és forgalmazók.

Míg tehát a nagyvilágban 6–1 az arány a legális üzlet javára, nálunk 50–50 százalék. Szakértők szerint ott tartunk, mint Anglia néhány esztendővel ezelőtt, a feketepiac ellen indított kampányt megelőzően.

Fogalmi zavarban

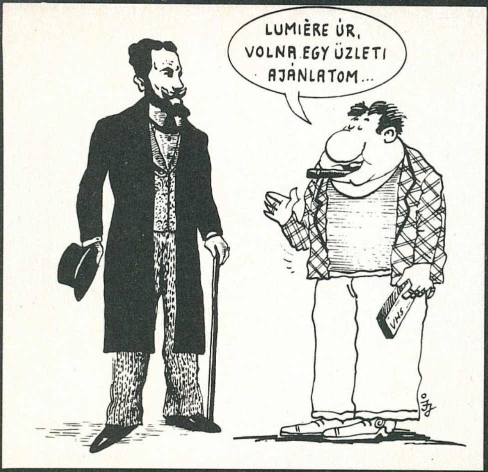
A honi videóbusinessben érdekeltek közül sokan látják úgy, hogy ez az áldatlan állapot azért alakulhatott ki, s azért lehet tartós, mert a meglévő jogszabályok nem elég szigorúak, s könnyen kijátszhatók, illetve a piac szinte ellenőrizhetetlen. Jogos az igény a feketepiac visszaszorítása érdekében a Btk. egyes paragrafusainak szigorítására, újak alkotására, ám a közgyűlésen is elhangzott: még a jelenleg meglévő jogszabályok adta lehetőséget sem használják ki az önkormányzatok s a rendőrkapitányságok, mivel nagyrészt még tagjaik sincsenek tisztában a fogalmakkal, a szerzői jogokkal. A feketepiac mellett mind nagyobb teret hódít az úgynevezett „szürke" piac, vagyis a legális tékákban kapható, legálisan vásárolt műsoros kazettáról másolt filmek forgalmazása. Ám e kategóriákba tartoznak a kábeltelevíziókban jogtalanul vetített mozik is, a legalitás látszatát keltve. A fekete-szürke videózás azért is káros, jegyezték meg, mert egyebek mellett példát adhat a törvénytelen kereske-

delem sikerére, demoralizálhatja a filmszakmát, a legális videókiadást és -forgalmazást.

Jön-e az APEH?

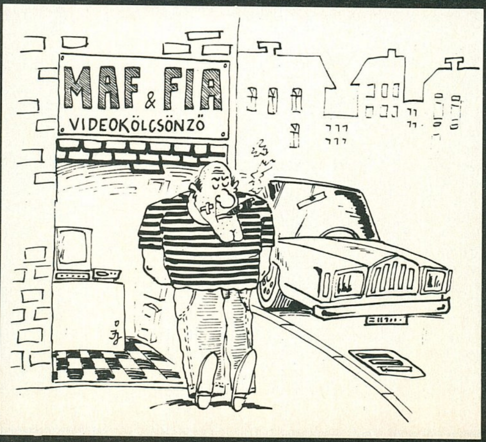
Tavaly Magyarországon 27 millió forint értékben tártak fel hamis műsoros kazettákat, ám idén márciusban, egy hónap alatt háromezret, sőt egyetlen hét alatt 1700 kazettát foglaltak le a Dunántúlon és a Tisza vidékén. Külön érdekesség, hogy egy Somogy megyei tékásnál négyszáz olyan másolt kazettára bukkantak, amelyet egyszer már elkoboztak. Egy óbudai videótékásnál korábban 1450 kazettát foglaltak le egy korszerű sokszorosítógéppel és egy modern filmvágó berendezéssel egyetemben. A begyűjtött kazettákat azonban a rendőrségnek idővel vissza kellett adnia, s e másolatokat szívta fel újra a feketepiac. Ezért is javasolják a videóforgalmazók: az új Btk.-paragrafusok rendelkezzenek a lefoglalt illegális kazetták megsemmisítéséről is.

Egyedül a jogszabályok szigorításával azonban nem lehet eredményesen küzdeni az illegális piac ellen – volt a közgyűlés egyöntetű véleménye –, gazdasági hatásokkal kellene elrettenteni az illegális gyártókat és forgalmazókat. A legális kiadók és az általuk megbízott, a feketepiac feltárásában tevékeny szerepet vállaló Referens kft. információit kellene felhasználnia az APEH-nek, amely könnyen tetten érhetné az egyben adócsalást is elkövető feketézőket.

Válaszút előtt

A Videókiadók és -forgalmazók Egyesülete nemcsak a kiadókat, hanem a videótéka-üzemeltetőket is szívesen látja tagjainak sorában, hogy együtt küzdjenek a tiszta videózásért. A már tag, illetve az érdeklődőként megjelent kölcsönzőtulajdonosok saját tapasztalatukat tárták közgyűlés elé, amely más megvilágításba helyezte a „szürke" videózást. Az év első hónapjaiban egynegyedével esett vissza a legális kazettakölcsönzési forgalom, részben a gombamódra szaporodó kölcsönzők száma miatt, melyek közül mind több a legalitás látszatát keltve forgalmaz illegális műsoros kazettákat. A csak tiszta eszközökkel dolgozó tékások bevételei így jó esetben is csak éppenhogy fedezik kiadásaikat. Ezért a becsületes kölcsönzőtulajdonosok, amint a közgyűlésen többen is elpanaszolták, válaszút elé érkeztek: vagy szép lassan tönkremennek, de tiszta marad a lelkiismeretük, vagy ők is a szürke-, feketepiac mentőöve után kapnak, s akkor gazdaságilag egyenesbe jönnek, ám elvész becsületük és még a törvénnyel is szembekerülnek. A kölcsönzőtulajdonosok a kiadók szemére vetették, hogy irreálisan magas árat, 3–6 ezer forintot kérnek egy-egy film jogainak megvásárlásáért, ami csak néhány film beszerzését teszi lehetővé, s a 100–150 forintos kölcsönzési díj elkérése mellett is hosszú a kazetta megtérülési ideje. (Miközben a feketepiaci kazettát már 60 forintért is lehet kölcsönözni, amelyen ráadásul két film van moziújdonságokkal. Más kérdés a gyakran pocsék minőség, ami úgy látszik, a feketeforgalmat egyelőre nem mérsékli.)

Dollárezrek a csatában

Bármennyire dicséretes, ezért sem váltott ki nagy örömöt a tékások körében az a kedvezménysor-bejelentés, amellyel a közgyűlésen a kiadók próbálták a tékásoknak kedveskedni. Az Intervideo, a Televideo, a Fókusz filmjeinek árából 10 százalék kedvezményt ígért az egyesület tagjainak, a Mokép a tavalyi árhoz képest 25–40 százalékos mérséklést s hitelt. Nem kedvezmények kellenek ide – mondták erre a tékák üzemeltetői –, hanem olyan konstrukciót kellene alkotni, amely megteremti a gazdasági feltételeket a tékások megélhetéséhez. Ennek révén lehetne elérni, hogy a videobarátok számára vonzó árakon kölcsönözhessék, árusíthassák a műsoros kazettákat.

Mások a lefülelt illegális kazetták magasnak tűnő számait hallva jegyezték meg hangosan: elég csupán a kispesti bolhapiacra kimenni, ott egyetlen nap annyi fekete kazettát foglalhatnak le, amennyit csak akarnak, minden eddigi csúcsot megdöntve.

A magyar videókalózok elleni küzdelemhez az amerikai mozgóképgyártók egyesülete, értékelve a magyar videókiadók egyesületének munkáját és céljait, idén több mint 50 ezer dollárt ajánl fel a tiszta videózásért szervezett honi akciók támogatására.

A magyar videókiadók és -forgalmazók ősszel nagyszabású videós szimpóziumot és vásárt rendeznek a Budapesti Kongresszusi Központban, hazai és külföldi szakemberek részvételével, bízva abban, hogy a fekete és szürke videópiac elleni kampány idővel idehaza is olyan eredményes lehet, mint amilyen Angliában volt.

Falus Tamás

SIKERLISTA

TELEVIDEO

1. Magyar évszázadok (Történelmi sorozat)
2. Amiről a pesti Broadway mesél I–II. (kabaré)
3. A királyasszony lovagja – Jean Marais sorozat
4. Rejtő Jenő-est (kabaré)
5. Gálvölgyi-show
6. Régi kedvencek – „A" Latyi
7. Kérem a következőt! (rajzfilmsorozat)
8. A világ teremtése – De Jean Effel rajzaival
9. Dörmögőék legújabb kalandjai (bábfilmsorozat)
10. Teleki Sámuel nyomában Kelet-Afrikában (Útifilm)

VICO

1. Vörös skorpió – színes, szinkronizált amerikai akciófilm
2. Berlin Blues – színes, szinkronizált amerikai kalandfilm
3. A barbárkirálynő – színes, szinkronizált amerikai erotikus kalandfilm
4. Menekülés – színes, szinkronizált amerikai krimi
5. Tiszt urak – színes, szinkronizált amerikai akciófilm
6. Újra az élen – színes, szinkronizált amerikai sportfilm
7. Hanoi Hilton – színes, szinkronizált amerikai akciófilm
8. Próbarendőrök – színes, szinkronizált amerikai vígjáték
9. Vásott kölyök – színes, szinkronizált amerikai vígjáték
10. Kasszafúrók – színes, szinkronizált amerikai kalandfilm
11. Az űrhajótörött – színes, szinkronizált amerikai sci-fi
12. Vadászok – színes, szinkronizált amerikai kalandfilm
13. Narkótanya – színes, szinkronizált amerikai krimi
14. Az igazi nő – színes, szinkronizált amerikai kalandfilm
15. Modern szerelem – színes, szinkronizált amerikai vígjáték
16. Vörös börtön – színes, szinkronizált amerikai akciófilm
17. Az utcalány – színes, szinkronizált amerikai krimi
18. A bérgyilkos – színes, szinkronizált amerikai krimi
19. A nagy móka – színes, szinkronizált amerikai krimi

FÓKUSZ

1. Lady Domina
2. Desiré és társai
3. Foxy Lady Nr. 1.
4. Francia gyűjtemény
5. Teresa, a férfifaló
6. Desiré, a szerelem bajnoka
7. Brazíliai csábítások
8. Bűn és álom, a szép Desiré
9. Botrány a szexklubban
10. Beverly Hills mocsarában
11. Szerelem olasz módra
12. Tiltott vágy
13. Cicciolina Nr. 1.
14. Szelíd szemű bestiák
15. Izzó hálószobák

MOKÉP

1. Az inka birodalom titka – színes, amerikai kalandfilm
2. Parti lányok – színes, amerikai paródia
3. New York széplányai – színes, amerikai erotikus film
4. Zűrzavar a szexis özvegy körül – színes, amerikai paródia
5. Folytassa a szerelmet – színes, angol vígjáték
6. Az erőszak gyermekei – színes, amerikai akciófilm
7. Bársonyos álmok – színes, amerikai erotikus film
8. Folytassák az angolok – színes, angol filmvígjáték
9. Személycsere – színes, amerikai krimi
10. A kalapácsfejű – színes, olasz krimi
11. Halálhozó 3000 – színes, olasz akciófilm
12. Metamorfózis – színes, olasz horror
13. Levy és Góliát – színes, francia krimi
14. Delta Force Kommandó – színes, olasz akciófilm
15. Bagdad Cafe – színes, NSZK szatíra
16. Szex, hazugság, videó – színes, amerikai dráma
17. Testőrbőrben – színes, amerikai krimi
18. A szél és az oroszlán – színes, amerikai kalandfilm
19. Folytassa külföldön – színes, angol filmvígjáték
20. Folytassa újra, doktor – színes, angol filmvígjáték

DUNA FILM

DUNA NEMZETKÖZI FILM KFT

1. Szenzációs ajánlat
2. Kutyám, Jerry Lee
3. Aranygyerek
4. Tremors, ahová lépek, szörny terem
5. Született július 4-én
6. Keresztapa II.
7. Amerikába jöttem
8. Ikrek
9. Szerelem tengere
10. Vásott szülők
11. Beverly Hills-i zsaru I–II.
12. Pénznyelő
13. Aki legyőzte Al Caponét
14. Csupasz pisztoly
15. Garni-zóna
16. E.T.
17. Végső leszámolás
18. Forró nyom
19. Harmadfokú égés
20. Szellemes karácsony

VIDEMA

KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ BT.
1064 BUDAPEST,
PODMANICZKY U. 63. II. EM. 15.
LEVÉLCÍM: 1396 BP. 62. PF. 465.
TELEFON/TELEFAX: 131-2098

1. Árnyékhadsereg – színes, szinkronizált japán film
2. A sogun szamurája – színes, szinkronizált japán film
3. A sogun öngyilkosai – színes, szinkronizált japán film
4. Port Arthur – színes, szinkronizált japán film
5. A sogun háremei – színes, szinkronizált japán film
6. A ripacs macskák kalandjai – színes, szinkronizált amerikai rajzfilm
7. Sport Hilly kalandjai – színes, szinkronizált amerikai rajzfilm
8. Tapsi Hapsi és barátai – színes, szinkronizált amerikai rajzfilm
9. Casper, a csintalan szellem – színes, szinkronizált amerikai rajzfilm
10. Porky malac – színes, szinkronizált amerikai rajzfilm

FÉNYPONT
VIDEO CENTER Pécs, Rókus u. 3/a

1. Csupasz pisztoly
2. Az emlékmás
3. Nicsak, ki beszél
4. Jones, a fejvadász
5. Los Angeles-i hőség
6. Kutyám, Jerry Lee
7. Szenzációs ajánlat
8. Ketten a hadsereg ellen
9. Halálhozó 3000
10. Tremors – ahová lépek...
11. Vakvégzet
12. Született július 4-én
13. Vaklárma
14. Keresztapa II.
15. Marslakó a mostohám

HÁZIMOZI

Veszprém, Kossuth u. 17.

1. Ölve vagy halva
2. NICO
3. Kalapácsfejű
4. Vadmacskák
5. Halálos fegyver II.
6. Az országút fantomja
7. Tremors – ahová lépek...
8. Vásott szülők
9. Őrült küldetés II.
10. Emlékmás
11. Nicsak, ki beszél
12. A szerelem tengere
13. Gépesített terrorista nő
14. Ellenfél
15. Tangó és Cash

Keres-kínál

Rovatunkban ingyen tesszük közzé magánszemélyek 100 szótagnál nem hosszabb szövegű hirdetéseit. Felhívjuk a Kedves Olvasó figyelmét, hogy e rovatban nem áll módunkban közölni olyan hirdetéseket, amelyekben megvételre ajánlanak, vagy díjazás ellenében keresnek szerzői jogvédelem alatt álló műsorokat.

● Eladásra kínálom az alábbi Video Magazinokat: 1986. augusztus, november; 1987. június, augusztus, november; 1988. 1., 2., 3., 5., 7., 9., 10.; 1989. 1., 2., 5., 6., 8., 9., 10., 11.; 1990. 1., 2., 3., 4., 5., 6. számokat. A magazinok egységes ára 20 forint. Cím: Dróth István, 9027 Győr, Ipor út 39. III. 1/a.

● Eladom 4 hónapos, garanciális AKAI 4 fejes videómat és ZX-Spectrum számítógépet, tartozékokkal együtt. Esetleg elcserélném (inzert, audio dub) szolgáltatású videóra.
Cím: Mesterházi Imre, 1047 Bp., Vadgesztenye u. 1. II/4.

● Új NV–L28 EG Panasonic videó eladó (insert, audio dub, PIP stb.) 1 év garancia. Ára: 75 000 Ft. Érdeklődni: 1-572-469 (16 óra után). Gács András, Bp. 1204, Eperjes u. 68.

● VIDEOTON EA7386 S sztereó erősítő (2 × 50 W), YAMAHA TT–300 lemezjátszó, és WINERSAT WR–910 Hi-fi sztereó beltéri egység eladó.
Hangodi Péter, 5000 Szolnok, Klauber J. u. 12. fsz. 1.

● Eladó két hónapos Panasonic NVL–35 EE. Szolgáltatások (4 fej, inzert, audio dub, vonalkód program, NTSC lejátszás, digitál trancing) négy kazettával. Irányár: 53 000 Ft.
Hidas Zoltán, Monor, Dózsa György út 14. 2200

● JVC HRD–455 EG típusú videómagnó (távirányítású, dolby sztereo, audio dub funkció, LP üzemmód stb.) 4 éves, kifogástalan állapotban, olcsón eladó. Érdeklődni az 1-572-469 telefonszámon, 17 óra után. Gács András.

● Keresek megvételre SANYO VHR 1300 EE képmagnót (esetleg hibásat is). Tel.: 1-887-585. Cím: 1141 Paskál 17.

● Eladó egy Toshiba V83CZ és egy Philips G 7000-es video komputer (játék) 10 db programkazettával. Ára: 30 000 Ft és 15 000 Ft. Együtt: 40 000 Ft. Ugyanitt használt, filmes, VHS kazetták eladók 500 Ft/db. Érdeklődni: Székely István, 1148 Bp., Jerney u. 72.

● Eladó CD lemezek. Audio, Stereoplay, HIFI NEWS. 1-327-580/280 mellék, 9–15-ig. Munkanap.

● VIDEO ADATBÁZIS – igény szerint, nyomtatva. A VM teljes anyaga. Filmek (cím, szereplők, szinkron, év stb.). Magnók, kamkorderek (gyártó, sok műszaki paraméter, méret stb.). Több szempont szerint kérhet listát. Pl.: VHS, LP magnók inserttel. Válaszborítékért részletes ismertetőt + mintát küldök.
Pfaff László 2651 Rétság, Szőlő u. 41.

● Eladó 1 éves Samsung videólejátszó, megkímélt állapotban. Ár: 15 000 Ft. Mankovics István 7551 Lábod, Hosszúfalvi u. 132.

● Eladó Super–VHS GRUNDIG VS 680 VPT típusú teletexes, HI–FI sztereó, multi audió szisztemes, digitális, két sebességes asztali magnó. Kilencfelé osztott képmező, többféle digitális trükkel. Továbbá JVC HR–S 5000 EG típusú HI–FI sztereó, vágásra is alkalmas Super–VHS asztali magnó, kedvező áron. Rózsavölgyi. Tel.: 27-45-246

● VIDEOTON – WALTHAM színes televízió 51 cm-es sarkított TOSHIBA képcsővel, TELETEXT dekóderrel, 1 év garanciával eladó. Nagy István, Balatonfüred, Vásártér u. 9/a.

Háziasszonyok is lehetnek főhősök!

Shirley-ék üzenik

Én is kaptam néhány képeslapot Shirley-től, egyiken például azt írta:

Szia! Ma egy hajón szerelembe estem. Jane barátnőm persze egy fúria – azt mondta, úgy viselkedem, mint egy hülye kamasz. Feltételezem, legközelebb azt mondja majd, hogy a Föld bizony forog. Én viszont azt gondolom, ez földrengés volt, és igenis, ki lehet forgatni a sarkaiból! Jane egyszerűen nem tudja megérteni – igaz, én sem tudtam elmagyarázni neki rendesen –, hogy egy fantasztikus nap volt Costasszal a hajón. Csodálatos volt! Egy nap tele kedvességgel. És én szerelembe estem – de nem Costasszal. Én az élettel estem szerelembe. Szia fal, üdvözletemet küldöm egy szikláról!

Shirley Valentine

Néhány dolgot meg kell magyaráznom belőle, ugye? Shirley Valentine még soha életében nem mozdult ki Liverpoolból. Mert mit csinál egy átlagos liverpooli háziasszony? Bevásárol, süt, főz, takarít. Közben pedig beszélget. A gyerekei már nagyok, kirepültek a családi fészekből, néhány mondatnál többet egy ideje a férjével sem tud beszélni értelmesen, így leginkább önmagában társalog vagy a konyha falával (a képeslapokat is a falnak írta – csak aztán a sok-sok filmjével foglalkozó újságírónak is elküldte később) meg aztán a változatosság kedvéért néha a mikrohullámú sütővel.

Az utóbbi időkben leginkább arról beszélget magával és a falával, mikrohullámújával, hogy fiatal lányként még úgy képzelte, megmaradhat annak, az eredeti és megismételhetetlen Shirley Valentine-nak, aki az iskolában is volt, és az ambiciózus vágyak is valóra válnak, amit akkoriban eltervezett. Ehelyett viszont csak a háziasszonyok egyhangú hétköznapjai jöttek, a középszer gazdagsággal kipárnázott unalma és szürkesége. Szinte véletlenül adódott a lehetőség: Jane barátnéje egy vetélkedőn kéthetes nyaralást nyert a görög szigetek egyikén, és mivel nagy hirtelen egyetlen férfit sem tudott felhajtani, Shirley-vel utaztak el kettesben. Ott pedig...

Görögország gyönyörű. Csupa vidámság, csupa verőfény, azurkék tenger, árnyas kiskocsmák, görög saláta, ouzo és házi bor – ezeket már tudhatjuk a korábbi képeslapokról. Shirley először csak a férjét képesztette el, amikor nélküle és a beleegyezése nélkül utazott el, aztán a barátnőjét, mert elfogadja a kiskocsmatulajdonos Costas udvarlását – és legvégül saját magát, amikor úgy dönt, minden pillanatnyi csalódása dacára sem megy ő innen haza.

William Russel egyszemélyes vígjátéka, hasonlóan főszereplőjéhez, előbb Liverpoolból, az Everyman Színházból indult el. Innen először a londoni West End Színházba került – két Oliver-díj lett az eredmény az év legjobb vígjátékáért és az év legjobb színésznőjének –, majd New Yorkba, a Brodwayra.

Közben Lewis Gilbert filmrendező még a liverpooli sikerszéria közben megszerezte a megfilmesítés jogát, amiből aztán a középkorú és harmincötödik filmjénél tartó producer-rendező addigi legnagyobb sikere kerekedik. A film ugyanúgy kiugrás volt Pauline Collins számára, aki Liverpool, London és New York után Shirley Valentine-t alakította a filmben is. Nyomában természetesen díjeső, az említett Oliver mellett még az Év Színésznője-díjak, egy Tony és 1990-ben Oscar-jelölés a legjobb színésznő címére.

Miként a fentiekből kiderül,

Shirley Valentine, az antihősnő új közegében

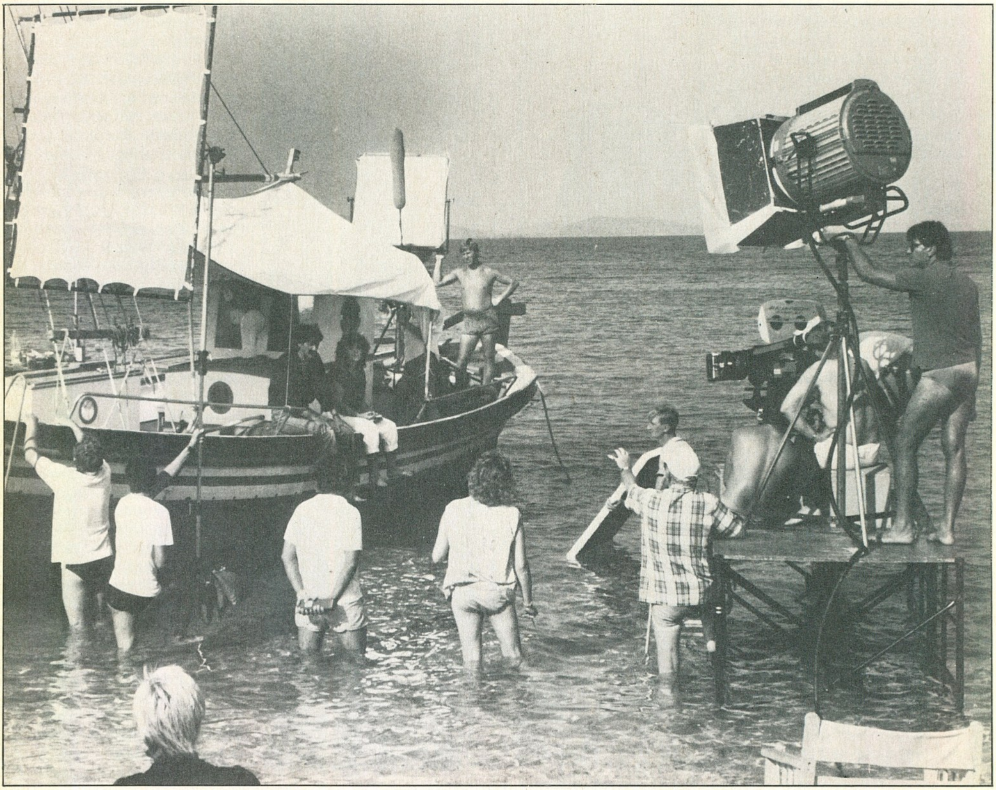

Levelek a szakadékból. Shirley McLaine és Meryl Streep Carrie Fisher regényének filmváltozatában

Románc a hullámok között...

...és a felvevőgépek előtt

És egyáltalán:
minek egy románchoz tenger?

e filmsiker nem valami komputer által megtervezett szuperforgatókönyvből született, hanem egy vidéki angol színház darabjából: ilyesmiből csak akkor lehet felemelkedés, ha a közönség nagyon akarja. Márpedig a hónapokig tartó telt házak és a diadalmasan elhúzódó siker jelezte, William Russel nagyon aktuális témára lelt.

Ha végignézünk a csak képzeletünkben létező úgynevezett „átlagos" filmen, abban leginkább délceg férfiak és kihívóan fiatal vagy kívánatosan érett hölgyek élik a forgatókönyv által rájuk osztott életet, és egy Shirley Valentine-féle megtestesedett középkorú háziasszony legfeljebb a háttérből bukkanhat fel a vászonon annyi időre, hogy kinyissa előttük a bejárati ajtót vagy eltolja mellettük bevásárlókocsiját a szupermarketben. Még ha nem is sztárokra van szükség a filmben, akkor is előbb lehet főszereplő a férj, aki csalfa vagy hivatali bonyodalmakba keveredik, esetleg valamelyik gyerek, aki narkózik, deviáns vagy egyszerűen csak kamaszfilmben domborít. A kétszintes családi otthonok rendbentartó asszonya annyira szabályosnak, szürkének látszik, hogy szinte elképzelhetetlen: talán érdekes is lehet.

Pedig lehet érdekes – erre épül és épít Shirley Valentine története. Az alapgondolat anynyira egyszerű, hogy az mármár triviális, azaz jól elővezetve már-már zseniális: csodák és csodálatos változások az élet bármelyik pillanatában történhetnek. Egy átlagos háziasszony rájön arra, hogy ő is valaki, és ő is képes átlagon felüli dolgokat művelni.

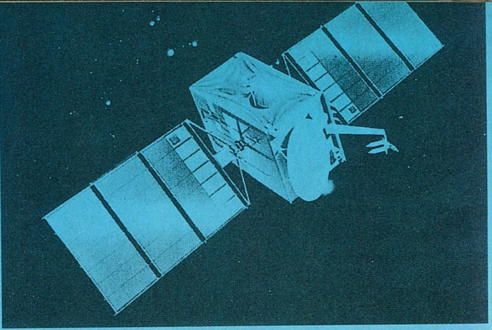
Shirley történetét minden bizonnyal azok emelték világsikerré, akikről szól: akik eddig csak családanyaként tűnhettek fel, vagy a mosóporok és félkészételek propagálóiként különböző reklámfilmekben. Ráadásul a film apróbb tabukat is döntöget gyengéden, hiszen sikerfilmekben nem korosodó hölgyek szoktak vetkőzni. Shirley Valentine viszont bebizonyítja, hogy ehhez neki és a hozzá hasonlóknak éppúgy joga van. Hollywoodi film talán nem vállalkozott volna ilyen merészségre, bár öröm volt látni egy másik „képeslapos" filmben egy másik Shirley-t: Shirley McLaine a Képeslapok a szakadékból című film idősödő sztármamájaként, sok-sok édelgés és sok-sok hiszti után, egyszer csak leveszi a parókáját, ami alól az öregség bukkan elő. Ez is felért egy vetkőzéssel...

A film természetesen minden szolid lázadása ellenére sem fordulhat teljesen szembe a hőséül emelt Háziasszony egyik legalapvetőbb tulajdonságával, a komformitással, nem végződhet másként, mint happyenddel.

A család nem szakadhat szét, így Shirley férje is (nem McLaine, hanem Valentine-é) tudatára ébred felesége és a változtatás fontosságának; így inkább Canossát jár Görögországig is, csak hogy a mozikban mindenki a derűs tapasztalás jóleső érzésével állhasson fel. A férfiak például azt gondolhatják: okos ember más kárán tanul, mától minden másképp lesz az asszonnyal...

T. T.

HÍRÖZÖN

Jönnek a szuperprodukciók!

Miközben az amerikai filmipar rettegve és ugyanakkor mohón várja a japán pénzinjekciót, a stúdiók főnökei pedig takarékosságról papolnak, sőt szavakban háborút hirdetnek a sztárgázsikkal megterhelt, hatalmas költségekkel járó filmek ellen, a készülőfélben lévő alkotásokról kiszivárgó információk szerint mégis egyik szuperprodukció követi a másikat. Igaz, ezek többsége valószínűleg még 1990-ben, a szigorú spórolás meghirdetése előtt kapott zöld utat.

Lássuk, mit forgatnak a legnagyobb amerikai stúdiókban, bízva abban, hogy e filmek világpremierje egyúttal magyarországi bemutatásukat is jelenti majd. (A készülő vagy már bemutatásra váró produkciók címeit többnyire nem fordítottuk le magyarra, majd megteszi ezt itthoni forgalmazójuk.)

20th Century Fox: Folytatódik a Nyolcadik utas...

Forgatják az Alien (Nyolcadik utas a halál) sorozat harmadik részét, természetesen töméntelen különleges effektussal, és For The Boys címmel egy négy évtizeden, három háborún átívelő történelmi játékot, Bette Midlerrel és James Caannal a főszerepben – mindkettőt 30–40 millió dollárért. Legalább ugyanennyibe kerül majd a főszereplő Danny De Vito rendezte Hoffa. Valamivel olcsóbb lesz, legalábbis a Fox reményei szerint 30 millió dollár alatt marad a The Last Of The Mohicans, a Shining Through és a Grand Canyon.

Bette Midler

Disney: gengszterfilm: Hoffmannal

A 35 millió dollár feletti költségvetésű filmek közé tartozik a The Rockateer című, sok effektussal megáldott kosztümös darab és a What About Bob című Bill Murray-vígjáték. Valószínűleg nagyon sokba került Paul Mazursky komédiája, a Scenes From The Mall, Woody Allen és Bette Midler főszereplésével, és a Billy Bathgate című kosztümös gengszterfilm Dustin Hoffmannal.

A Disney forgalmazza majd a The Stand című alkotást, amely költséges dél-amerikai forgatása előtt máris 20 millió dollárt emésztett fel.

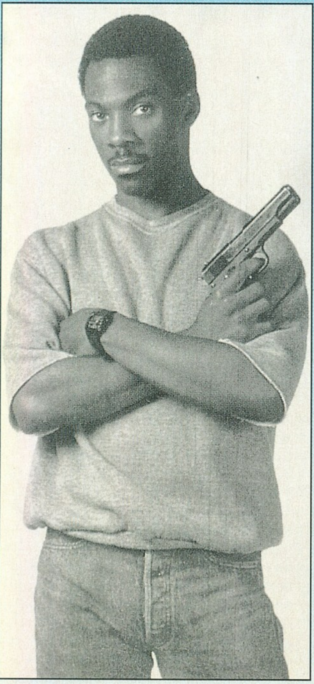

Universal: Spielberg 70 milliót költ

Steven Spielberg várhatóan 1992-ben kezdi el forgatni pillanatnyilag 70 milió dollárra becsült költségvetésű filmjét, a Jurassic Parkot, amelyhez jura-kori környezetet kell majd kreálni, igazi dinoszauruszokkal. (Csak összehasonlításul: a stúdió körülbelül ugyanennyit költött a Vissza a jövőbe 2. és 3. részére együttesen.)

Paramount: Murphy harmadszor is zsaru lesz

Készül a Beverly Hills-i zsaru 3, természetesen Eddie Murphyvel. Nem lesz olcsó, de a remények szerint sokat hoz majd a konyhára.

Eddie Murphy

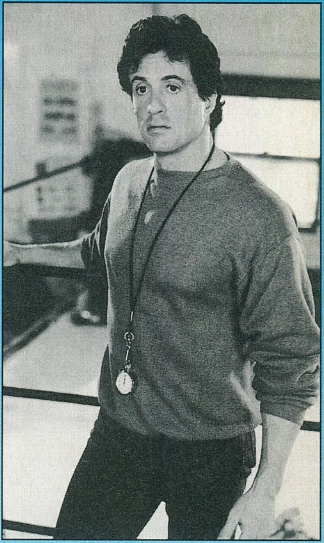
Columbia: Streisand újra rendez

Saját főszereplésével Barbra Streisand rendezi a Prince Of Tides című filmet (partnere Nick Nolte), amelyet eredetileg az MGM/UA-nál készített volna el 12 millió dollárért. A Columbia állítólag „szinte ingyen" vette át a produkciót... nekünk legyen mondva. Legalább 35 millió dollárt szán a stúdió a Radio Flyer című alkotásra, s nagyon sokba kerülhet a Sea Wolf (egy klasszikus hollywoodi film remake-je, mai környezetben), s körülbelül 30 millióra taksálják a (Tengeralattjáróval szerencsét csinált) Wolfgang Petersen rendezte D. C. Thrillert.

Tri Star: a Terminátor folytatódik

A Steven Spielberg rendezte Hook, Dustin Hoffman főszereplésével több mint 40 millió dollárt visz majd el – ugyanekkora összegről tornázta le a felére a stúdió a Hudson Hawk költségvetését. Sokba kerül a David Lean rendezte Nostromo és a Barry Levinson rendezte Bugsy is, ez utóbbi gengsztertörténet főhőse Warren Beatty lesz.

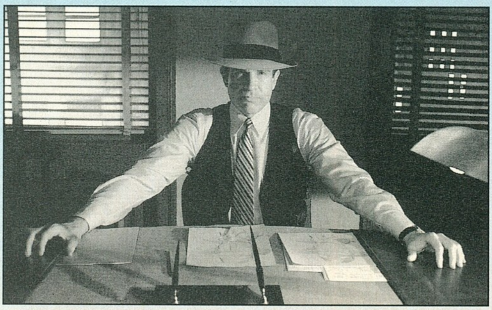
Sylvester Stallone

Sylvester Stallone alakítja majd a 70 millió dollárba kerülő, jövőben játszódó kalandfilm, az Isobar főszerepét, a Terminátor 2 pedig, természetesen Arnold Schwarzeneggerrel, 82 millióért készült el nemrégiben.

•

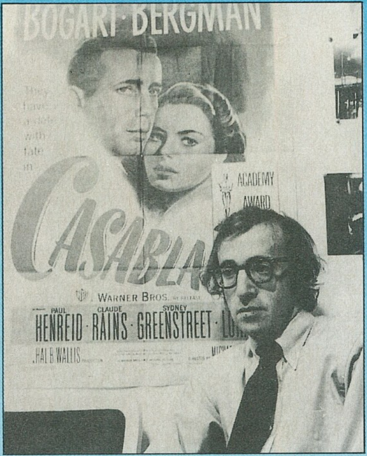
Ezekből az adatokból úgy tetszik, hiába is hadakoznak a stúdióvezetők a produkciók költségeinek csökkentéséért, ők tudják a legjobban: igazi kasszasikert csak nagy sztárokat felvonultató, látványos filmektől várhatnak.

S mindennek ára van...

Warren Beatty

Woody Allen, a „titkos fegyver"

Mit remélhet ebben a szituációbam egy olyan művész, mint Woody Allen, aki soha nem fog géppisztolyos izompacsirtaként űrbéli mutáns gonosztevőkkel hadakozni a filmvásznon? És mit remélhet az Allen filmjeit is gyártó Orion Pictures, amelynek csaknem 500 millió dollár adóssága halmozódott fel?

Legrosszabb esetben – ahogy mondani szokás – eltűnik a süllyesztőben az Orion. Legjobb esetben – filmjei sikere révén – megmenekülhet. Mert erre is van esélye. Az idei Oscar-díjkiosztáson valósággal tarolt az Orionnál készült western, A farkasokkal táncoló: tizenkét kategóriában jelölték, ebből hetet megnyert. Kevin Costner grandiózus filmje több mint 100 millió dollárba került, de az Oscar-esőnek köszönhetően ennek többszörösét hozhatja be. Egyébként 19 Oscar-jelöléssel az Orion idén maga mögé utasította valamennyi hollywoodi óriást – ami az egyetlen New York-i székhelyű, Hollywood által „túlságosan elitistának" titulált, középnagy filmgyártótól igazán szép teljesítmény.

Akkor hát miért került ilyen ingatag helyzetbe a 81 éves Arthur Krim és két évtizeddel fiatalabb két partnere, az Eric Pleskow és Bill Bernstein irányította vállalat? Alighanem egyszerűen azért, mert e három vezető mindig inkább művészetpártoló Medicinek, mint menedzsernek tekintette magát, következésképp a kelleténél jóval kevesebb kasszasiker került ki stúdiójukból. A ritka kivételek közé tartozott Milos Forman művészileg és anyagilag egyaránt sikeres Amadeusa. Woody Allen viszont, aki Krimmel együtt jött át a United Artiststól, Orion-színekben mindmáig afféle „titkos fegyver" maradt: bár hozzá fogható autonómiát egyetlen amerikai rendező sem élvez, a teljes alkotói függetlenség ellenére Woody Allen egyelőre nem tudott olyan elsöprő sikerű filmet csinálni, mint korábban, a United Artistsnál az Annie Hall vagy a Manhattan. Tőle persze senki sem számított Spielberg-méretű eredményekre, és az is igaz, hogy filmjei saját költségeiket mindig visszahozzák, de az Orionnál forgatott alkotásai közül egyedül a Hannah és nővérei bevétele lépte át a kétszámjegyű összeget.

Félő: a szigorú 90-es években még Woody Allen számára sem lesz tartósan megengedhető, hogy filmjei épphogy elkerüljék a veszteséges szintet...

CNN

Népszerűbb, mint valaha

A napi 24 órában híreket sugárzó CNN, azaz a Cable News Network az Öböl-háború kezdete óta közel 500 ezer új előfizetőt gyűjtött, s várhatóan további 400 ezer háztartás kapcsolódik be a hírkábelbe. Ez 18 százalékos növekedés a háború előtti adatokhoz (27 országban 5 millió előfizető) képest.

A CNN jelenleg az Intelsat műholdon keresztül ad. Ha átpártolna a nagyobb hatóerejű Astrára, még tovább gyarapíthatná európai nézői számát. A CNN azonban, úgy tűnik, ellenáll a kísértésnek. Bob Ross, a társaság nemzetközi hálózatfejlesztési igazgatója úgy véli, a CNN immár elérte azt a közönséget, amelyet megcélzott: tévé- és rádiócsatornákat, kábeltévéket, 700 európai szállodát, rengeteg újságot, nagykövetségeket és egyéb intézményeket. Ha az Intelsatról átnyergelnének az Astrára, akkor ugyan parabolaantennákon keresztül eljutnának 1,7 millió európai (ezen belül 1,3 millió brit) háztartáshoz, ám kérdéses, megéri-e ez nekik a 8 millió dollárra becsült éves bérleti díjat.

Itt a BSkyB

Az európai kábeltévé-hálózatok egyébként örömmel vennék, ha a CNN *nem* nyergelne át a 16-csatornás Astrára, mert ez a jelenleginél is nehezebbé tenné számukra a versenyt a nemrég létrejött BSkyB műholdas szolgáltatásaival. A BSkyB, vagyis a British Sky Broadcasting a Murdoch-féle Sky Television és a British Satellite Broadcasting kemény konkurenciaharcának eredményeként született – a két rivális egyesülésével. A rivalizálás a műsorszerkezeti különbségeken túl (a Sky népszerűbb, a BSB színvonalasabb) elsősorban technikai jellegű volt. Műholdas változatban újravívták az egykori VHS-Betamax háborút: a Sky a PAL rendszert használta, a BSB a nagy felbontóképességű tévé felé mutató, fejlettebb D–MAC rendszert. Végül is egyikük sem győzött: mindkettő túl sok veszteséggel működött. A Sky hetente 2,2 millió fontonként 500 millió fontnyi, a BSB hetente 7 milliónként összesen 900 millió fontnyi veszteséget halmozott fel. Összetették hát, amijük van, abban bízva, hogy együtt jobban meg tudnak majd felelni a fogyasztók – és persze a részvényesek – elvárásainak.

10 millió fontos megdolgozás

Példátlan méretű, 10 millió fontba kerülő általános reklámkampányba kezdett a brit videóipar a „nem eléggé fejlett"-nek ítélt videópiac megdolgozásáért. Tíz nagy forgalmazó (a CBS/Fox, a Warner, az RCA/Columbia, a CIC, a Guild, a Buena Vista, a 20.20 Vision, a Castle Pictures, a First Independent Films és az MCEG Virgin) konzorciumot hozott létre a Brit Videogram Szövetség égisze alatt a reklámkampány finanszírozására. A szövetség statisztikái szerint Nagy-Britanniában több mint egymillió videókazettát kölcsönöznek naponta – egy év alatt azonban 5,5 százalékkal csökkent a kölcsönzések száma: 1989-ben még 396, 1990-ben már csak 374 milliót regisztráltak. Mivel a kölcsönzési díjak 5 százalékkal emelkedtek, a csökkenő forgalom miatt mindössze egy százalék volt a bevételkiesés: 1989-ben 569 millió fontot, 1990-ben 564 milliót kasszíroztak. Eközben a mozilátogatások száma csekély mértékben, egyetlen százalékkal, de nőtt. Csaknem 15 millió lakásban, a háztartások 68 százalékában már van videó. Mivel ez az adat egy év alatt 12 százalékos növekedést mutat, a konzorcium reklámkampánya erre alapozva szeretné elérni, hogy a jelenlegi 30 százalékról az amerikai szinttel azonos, 60 százalékra emelkedjen azoknak a háztartásoknak a száma, amelyek kazettákat kölcsönöznek. Biztató jelnek tekinthető, hogy az utóbbi időben mintegy 7500-ra nőtt a kazettakölcsönzők száma Nagy-Britanniában.

„Sokkal kellemesebben érzem magam puskával a kezemben, mint egy nővel a karjaimban”

Kevin Costner, a porban hentergő

1991. március 26-án este, Amerika legnézettebb műsorában kétszer is színpadra szólították egy fiatalembert, hogy átvegye a filmművészet legrangosabb kitüntetését, az Oscar-díjat. Keveseknek adatott meg az a bravúr, amit ő véghezvitt, alig 34 évesen meghódította Hollywoodot, a legjobb rendezőnek kijáró elismerést is megkapta. És még nem volt vége! A rendező-producer alkotása további 5 Oscart gyűjtött be az összesen 12 jelöléséből. Négy éve nem látott Hollywood ilyen Oscar-esőt. Ráadásul a fiatalembernek ez volt az első rendezése, hiszen ő valójában színész.

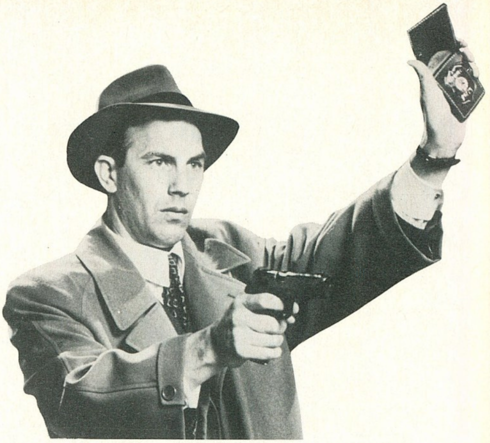

Az Oscar-gyáros Costner, aki saját bevallása szerint utál szexszimbólum lenni

Amikor 1983-ban Lawrence Kasdan rendező *A nagy borzongás* című filmjét forgatta, Alex szerepének eljátszását egy kezdő epizódistára, Kevin Costnerre osztotta. Alex kulcsfigura a '60-as évek nosztalgiájába merülő szatírikus komédiában, az ő öngyilkossága hozza össze a régi iskolatársakat. Costner is így érezhette, hiszen emiatt visszamondta a *Háborús játékok*-beli (War Games, 1983) szerepét. Később derült ki, hogy Alex csupán néhány emlékképben tűnik fel a filmben. Costner a vágószobában menten elájult a hírtől. Ám ezt követően kétségkívül berobbant a pályára.

KEVIN COSTNER ***filmjei:***

Stancy's Knight /rövid/ Staney lovagja
Night Shift /1982/ Éjszakai szolgálat, r: Ron Howard /InterVideo/
The Big Chill /1983/ A nagy borzongás, r: Lawrence Kasdan /InterVideo/
Testament /1983 TV/ Végrendelet, r: Lynne Littman
American Flyers /1984/ Hegyek pokla, r: John Badham /InterVideo/
Fandango /1984/ r: Kevin Reynolds /InterVideo/
Silverado /1985/ r: Lawrence Kasdan /bemutatott/
Sizzle Beach /1986/ Napsütötte tengerpart
Amazing Stories – a The Mission c. epizód /1986/ Különös történetek – A küldetés c. epizód, r: Steven Spilberg, Robert Zemeckis és William Dear /Duna Videó/
The Untouchables /1987/ Aki legyőzte Al Caponét, r: Brian DePalma /bemutatott/
No Way Out /1987/ Nincs kiút, r: Roger Donaldson /bemutatott/
The Gunrunner /1988/ A fegyvercsempész
Revenge /1988/ Revans, r: Tony Scott /bemutatott/
The Winning Streak/1988/ Győzelmi szalag
Bull Durham /1989/ Baseball-bikák /bemutatott/
Fields of Dreams /1989/ Az álmok mezején, r: Phil Arden Robinson /bemutatott/
The Earth Day Special /1990/ Planétánk, a Föld, r: Dwight Hemion
Robin Hood, Thieves of Cherwood (1991)

Aki legyőzte Al Caponét...

Los Angeles egyik külvárosában született. *"Huszonhárom éves koromig nem történt semmi különös. Énekeltem a templomkórusban, közgazdaságtant tanultam a főiskolán, a lányok nem érdekeltek."* A Kaliforniai Állami Egyetem marketing szakára készült, amikor rájött arra, hogy igazából csak a színészet érdekli. Ennek ellenére azért elvégezte az egyetemet, de közben megszerezte az alapokat is a South Coast Színészképzőben. Friss diplomásként egy nagy kereskedelmi cégnél kezdett dolgozni, de alig másfél hónap múlva otthagyta a munkahelyét. *„Az ismerőseim közül mindenki azt hitte, hogy üzletember leszek, s erre most elkezdek különösen viselkedni, s arról beszélek, hogy betörök Hollywoodba, a film világába."*

●

Aki, ha kell coltot húz...

Hat hónapi munkanélküliség után egy kis független filmstúdió ügyelője lett. Emellett drámastúdiumokat hallgatott, sőt egy rövidfilmet is készített *Stacy lovagja* (Stacy's Knight) címmel. Közben csak kínlódott és várt, hol kapott szerepet, hol nem. A filmezéssel meg végképp hadilábon állt. Bemutatkozása a *Francesszel* (1983) kezdődött volna, ám a végső verzióból kivágták a jelenetet. Az *Éjszakai szolgálat*beli szerepét követően Görögországba repült, hogy részt vegyen az *Asztal öt személyre* (Table for Five, 1983) forgatásán. Valahol az Adria felett járhatott, amikor eldőlt, hogy szerepét kihagyják a forgatókönyvből. Ezt követte a mélypont,*A nagy borzongás* hullája. Pokolian érezhette magát.

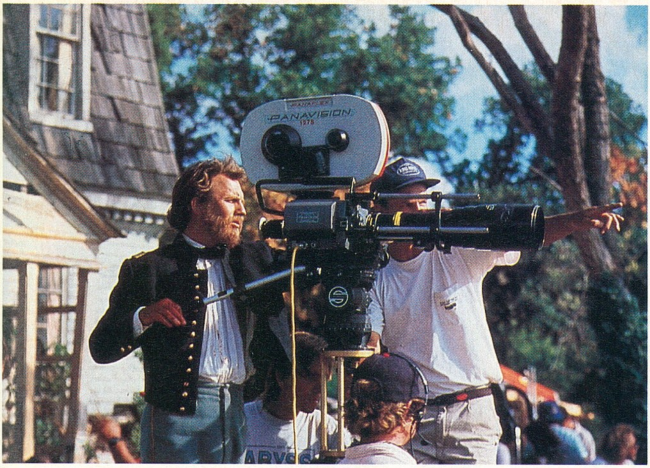
Végül a televízió húzta ki a csávából. Lynne Littman posztnukleáris holocaust-drámájának, a *Végrendelet*nek a főszerepe meghozta az első elismeréseket. Ezek után már gyerekjáték volt két keréken megjárni a *Hegyek poklát* (1984), s társaival együtt megtisztítania a banditáktól hemzsegő *Silverado* (1985) városát. Az indulatos s gyors kezű Jake szerepe Kasdan engesztelő jutalma volt a rossz emlékű *...borzongás* után. A *Silverado* már az első igazi világsikert jelentette, s egyben az első találkozását a westernnel *Szeretem az akciójeleneteket"* – mondja Costner. *"Sokkal kellemesebben érzem magam puskával a kezemben, mint egy nővel a karjaimban. Ha 25 évvel korábban születtem volna, a westernfilmek nagyon jól jöttek volna nekem. Azt hiszem,még mindig szeretek a porban henteregni, cowboyokat és indiánokat játszani. „Cowboy aranyásó, Superman – ez mind én akartam lenni. Aztán , amikor az iskola tetejéről egy törülközővel a vállamon Supermanként leerepültem és ennek nyomán egy darabig gipszcsizmában biceg-tem, ez utóbbiról letettem. Az aranyásást később megpróbáltam, de a cowboyélet már csak a vásznon érdekel."*

Costner nevét 1987-től kezdve jegyzik igazán a filmvilágban. Ez elsősorban Brian De Palma briliáns ujjgyakorlatában, az *Aki legyőzte Al Caponét* című gengszterfilmben nyújtott alakításának köszönhető, amelyben a Sean Conneryből, Andy Garciából és Charles Martin Smithből álló kis csapatával a címben jelzett rovott múltú figura ellenében veszi föl a harcot. Játékát látva a Mozitulajdonosok Nemzeti Szövetsége (National Association of Theatre Owners) "A holnap sztárja " címet szavazta meg neki, a Vanity Fair című magazinban pedig ezt írták róla: *„Csak áll és alakjával lenyűgöző állhatatlanságot vetít elénk. Nem tudni , hogy mit csinál a következő pillanatban, megragadja a puskát, megragadja a lányt, vagy legyint egyet."* Voltak azért gondok is vele. Art Linson, a film producere mondta neki, hogy "ha csak a szerepeddel törődnél *és nem jártatnád a szádat örökké, hogyan lehetne jobban megcsinálni az egyes jeleneteket, talán még vihetnéd valamire".*

Costner persze nem hazudtolta meg önmagát: továbbra is jártatta a száját, s vitte is valamire. *„Nem vagyok az a fajta színész, aki egyszerűen csak felmondja a szöveget"* – vágta Roger Donaldson rendező fejéhez a *Nincs kiút* forgatása során. Farrell őrnagy szerepe rendkívül hálás feladatnak bizonyult számára, hiszen ritkán adatik meg az embernek, hogy önmaga után nyomozzon egy gyilkossági ügyben, miközben kémkedés gyanújába is keveredik. Mert ebben a legszebb hitchcocki hagyományokat követő filmben senki sem az, aminek tűnik, vagy akinek mondja magát. Donaldsonnak volt egy másik emlékezetes sztorija is Kevinnel. A washingtoni autópályán forgatandó autós üldözésre készülvén végigjárták együtt az utat. Kevin vezetett, de a rendezőben csak egy idő után tudatosult az, hogy sohasem látta még szemüveg nélkül vezetni. Ő azonban csak ennyit mondott erre, hogy igaz, az út egy kicsit összefolyt előtte, de a szemüveg nem illett volna Tom Farrell jelleméhez.

Az igazi kihívást azonban Costner számára a gyönyörű Sean Young jelentette, felettesé-

Aki otthon érzi magát a kamera *mögött* is...

nek szeretője, a későbbi áldozat, minden bonyodalom kiindulópontja. Szexjelenetük lázba hozta egész Amerikát. Pedig ez volt számára a legnehezebb: *"Partnernőm rögtön látta, hogy baj van, mert azt súgta a fülembe: »vegyél mély lélegzetet, lazítsd el magad, ne félj, nem foglak megharapni.« Később persze megharapott, igaz, így állt a forgatókönyvben."* Persze *Costnernek, a társkapcsolatban félénk, visszahúzódó fiatalembernek megvan a maga véleménye a szexről: „Először van az érdeklődés, azután a felismerés: ez már szerelem, majd megtudod, hogy ő is szeret, mindehhez a szex már csak fűszer, mely kellemessé teszi a szerelmet."* Ő pedig még mindig az első szerelmébe szerelmes. Cindy , az egykori építészhallgató, 1978 óta a felesége, s három gyermekük anyja. Kevin nagyon odafigyel rájuk, van is egy külön záradék minden szerződésben, hogy a feleségét és a gyerekeket is

Aki nem mindig viszi el szárazon...

És akinek számára olykor nincs kiút

magával hozhatja a forgatásokra, ellátásuk a produkciót terheli. Nem hagyja tehát, hogy a hivatása feldúlja magánéletét, vállalja ezt akkor is, ha kevesebb honoráriumot kap.

•

Következő filmjének figurája mégis mintha szöges ellentétben állna jellemével. Costner ugyanis egyike volt a durhami *Baseballbikák*nak, de nemcsak a pályán (lévén így hívják a helyi baseballcsapatot), hanem a csapat intézményének számító Annie (Susan Saradon) ágyában is, amin (vagy inkább akin) az istenáldotta tehetségű ütőjátékossal, a bunkó Tim Robinsszal osztozik. Costner elismerésre méltó bájjal brillírozik első vígjátéki szerepkörében, meg fogóként – ifjúkorában amolyan belevaló amerikai gyerkőcként elfogadható szinten atlétizált és baseballozott –, akinek a filozófiája roppant egyszerű és hétköznapi; azt vallja, hogy amiben ő hisz, az egy szép női hát, a csavart labdakezelés, egy jó Scotch, na meg a hosszú előjáték.

*A revans*ban újra egy nem mindennapi szerelmi háromszög egyik férfitagjaként bukkant fel Costner. A háttér ezúttal Mexikó. Barátja feleségének elcsábítójaként újabb érdekes színfolttal gazdagította a róla kialakult képet. Jim Harisson kisregényében mindent megtalált, ami kedvére való, azon történetek közé tartozik, melyek tudnak még valami újat mondani a szerelemről, az erőszakról a bosszúvágyról, az álmokról és az elveszett illúziókról.

Az álmait és az elveszett illúzióit kergeti Costner abban a filmben is, amely megrázta Hollywoodot. 60 év után egy western, a *Farkasokkal táncoló* vitte el a pálmát, a legjobb filmnek kijáró Oscar-díjat. Costner producerként óriási anyagi kockázatot vállalva vágott bele a monumentális, vadnyugati környezetben játszódó eposzába. Támogatókat csak meglehetősen nehezen sikerült találnia. Hiszen kit érdekelhet manapság egy, a polgárháború öldökléseibe belefáradt lovassági tiszt Canossza-járása, aki a természetben, a természeti népek, az indiánok között lel megnyugvást, lelki békét, amely idilli világot a saját fajtája zúzza szét a civilizáció nevében. A válasz eléggé meggyőző volt. 7 Oscar-díj és 135 millió dolláros bevétel bemelegítésképpen! Miben áll a siker titka? Westernjében nyoma sincs a John Ford-féle heroikus lovasságképnek, de hiányzik belőle a *Törött nyíl* (Broken Arrow, 1950) romantikus realizmusa is. Filmje az ökológiai westernirányzat betetőzéseként a természetközpontúságra helyezi a hangsúlyt, az ember és a természet viszonyát boncolgatja sajátos megközelítéssel. És ez az, ami a leginkább megfogja az embereket, akik a metropoliszok mérgező világának, a felelőtlen iparosítás, környezetszennyezés problémájának egyetlen lehetséges megoldásaként a természet védelmét, az ahhoz való visszatérést látják.

A film az Oscar-eső után éppen egy hónappal került a hazai mozikba, videón pedig októbertől láthatjuk.

A 185 cm magas, a német, ír és indián ősei ellenére (vagy éppen azért) jellegzetesen amerikai képű filmszínész alig néhány év alatt hihetetlen népszerűségre tett szert Hollywoodban és a hölgyek körében. Az egyik legutóbbi felmérés szerint az Államok második legnépszerűbb embere! Mindössze Norman Schwarzkopf tábornok, a kuvaiti győző előzi meg őt a listán...

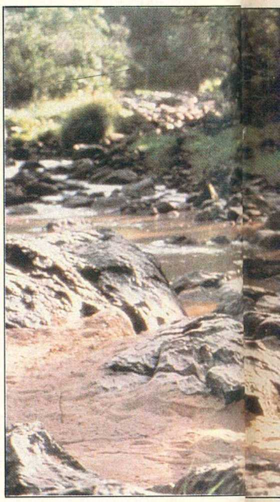
Szilágyi G. Gábor

Meryl Streep, a rút kiskacsa, akiből a mozi királynője lett

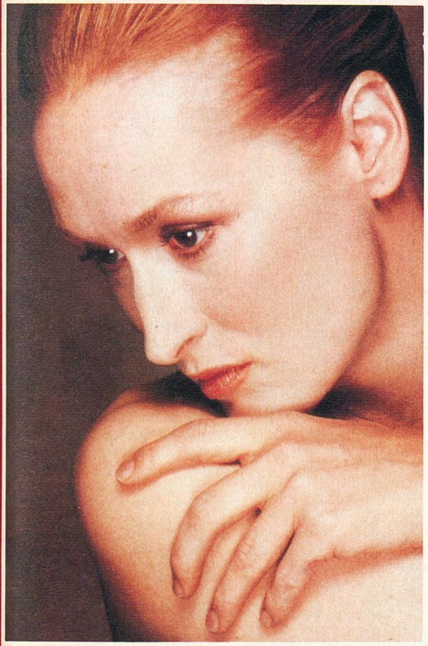
„Az Arc" – így nevezik a kritikusok, utalva az isteni Garbónak adományozott névre. Kifestetlenül az arca porcelánszínű, kicsit merev a maga angol arányaival, keskeny orrával és kicsi szájával, amely nagy helyet hagy a magasan ülő arccsontja számára. Az arca nem igazán szép, de nem is csúnya, talán erre mondják, hogy szabálytalan szabályos. Leomló szőke hajával, bőre simaságával, kifejező arcvonásaival mégis olyan egyedi és sajátságos jelenség, hogy Nestor Almendros, a kiváló operatőr például ezt említi róla: "Szeretem őt fényképezni. Olyan, mintha az ember egy Brancusit fényképezne." Jellemző, milyen hevesen tudja elhárítani a bókokat. Ha valaki azt mondja neki, hogy klasszikus profilja van, így válaszol: "Ugyan, egyszerűen csak görbe az orrom."

•

Kislánykorában Mary Louise Streep parancsolgató típus volt. Ezzel igyekezett kompenzálni a csúnyaságát, azt, hogy a többiek rút kiskacsának csúfolták. Korához képest ugyanis túl nagyra nőtt, szemüveget

Volt egy farmja Afrikában Robert Redforddal Karen Blixxen önéletírásának filmváltozatában

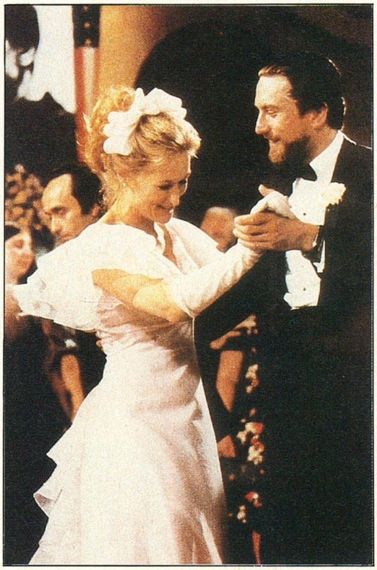
és fogszabályzót hordott és haja göndör volt. Tizennégy éves korában azonban úgy döntött, hogy nem hord többé szemüveget, eldobta a fogszabályzóját, és elhatározta, hogy gyönyörű lesz. A hatás frenetikus volt. Szinte az egyik napról a másikra rendkívül népszerű lett az iskolában, úszóbajnokságot nyert, a pom-pom lányok vezetője s a suli-buli királynője lett. Ekkortájt kapott kedvet a színjátszáshoz is: kezdetben ugyan komolyabb mesterségről álmodozott, orvos, ápolónő vagy újságíró szeretett volna lenni. Az iskolai darabok sikeres főszereplőjeként tette meg első lépéseit a pályán.

Színészi tanulmányait a New York állambeli Vassar Collegeben kezdte, ahol rövid időn belül az iskola legkitűnőbb tanulója lett. „Ragyogó színész volt" – mondta róla Clint Atkinson, első rendezője. „Egy vulkán lakozott benne". Energiája rengeteg volt, pénze már kevesebb. Meryl így a drágább Juilliard helyett az olcsóbb Yale Drama Schoolt választotta továbbtanulásának színhelyéül. Meryl legenda lett a Yale-en.

Leghíresebb alakítását *A félkegyelmű Karamazov* című fergeteges musicalparódiában nyújtotta, amelyben egy roskatag 80 éves hölgy alakjában őrülten robogott körbe-körbe a színpadon a tolókocsijával. A végzés után New York felé vette az útját. "Azt gondoltam magamban, 26 éves vagyok, pályafutásom elején állok. Jövőre megcsinálom a karrieremet." És megcsinálta!

Az első New York-i évadján hét darabban játszott, s egy csapásra meghódította mind a nézőket, mind a kritikusokat. A színházzal párhuzamosan a televízióban is elkezdett szerepelni. Ha hihetünk Herbert Brodkinnak, a *Holocaust* (1978) producerének, akkor Streepet ő csak a szőke haja és a kiugró pofacsontja miatt választotta ki a német lány szerepére. Az első jelentősebb filmszerepe a *szarvasvadász*ban (1978) volt, melyben Streep személyiséget kölcsönzött egy meglehetősen szokványos figurának. "Arcáról egy olyan egyszerű lélek zavarát, vágyait, szenvedéseit olvashatjuk le, akinek életét és szerelmét derékba törte a háború" – írták alakításáról.

1979-ben azután rámosolygott a szerencse: felkínálták számára a *Kramer kontra Kramer* című könnyfakasztó családi dráma egyik főszerepét. S Meryl felnőtt Dustin Hoffmanhoz. Nem kevés vita és veszekedés után, amelyet Dustinnal folytatott, Meryl rendkívüli érzékenységgel, hitelesen és szimpatikusan formálta meg az ellenszenves anya, Joanna alakját, küzdve azért, hogy megértsék, milyen okok motiválták abban, hogy elhagyja férjét és gyermekét. Visszafogott, szűkszavú játéka mindennél többet mondott. Alakításáért elnyerte a legjobb női mellékszereplőnek járó Oscar-díjat.

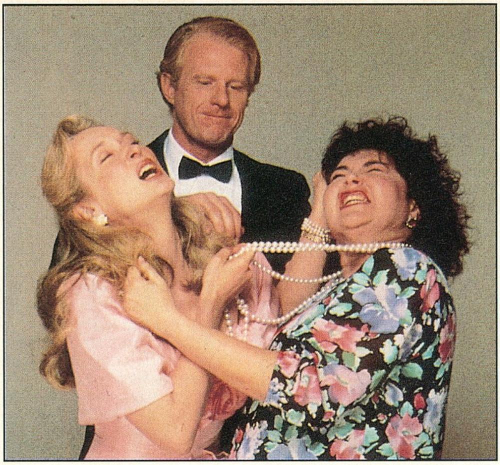
Robert DeNiro partnere a *Szarvasvadászban.* Életelve: hozd ki a szerepből mindazt, ami kihozható...

Miközben a színházakban Tennessee Williams-, Shakespeare- és Brecht-darabokban lépett fel, filmen eljátszotta Woody Allen leszbikus feleségét a *Manhattan*ben (1979), Sarah alakját – kicsit önmagát – Karel Reisz mozijában, *A francia hadnagy szeretőjében* (1981), s *Az éjszaka csendjé*nek (1982) rejtélyes asszonyát. A tökéletesség határát súroló alakítások csak tovább növelték hírnevét. Az igazi kihívás azonban William Styron best-

sellerénak, a *Sophie választásának* a filmváltozata volt.

Meryl harcolt és küzdött a szerepért, ügynökével hajtotta a rendezőt, Alan J. Pakulát. Összesen „két-három szerep akad évente, s aki ezeket nem szerzi meg, nem jut semmire" – mondta erről Meryl. Amikor végre sikerült találkoznia a rendezővel, akkora szenvedéllyel beszélt neki Sophie személyiségéről, hogy Pakula még a próbafelvételektől is eltekintett – azonnal szerződtette. Okos döntésnek bizonyult. Bár Meryl egyénisége, alkata távol áll az alakítandó szerep követelményeitől, a színésznő fantasztikus átlényegülésének lehettünk tanúi. Olyannyira beleélte magát az auschwitzi pokolból kiszabadult lengyel nő szerepébe, az önpusztító szerelem hálójában vergődő Sophie személyiségébe, hogy végül a szerep és Meryl összekeveredett, eggyé vált. A *Sophie fárasztó és kimerítő munka volt, ám a befektetett rengeteg idő és energia fényesen megtérült, alakításával Meryl Streep elnyerte a második Oscar-díját, ezúttal már a "nagyok" között, a legjobb színésznő kategóriában.*

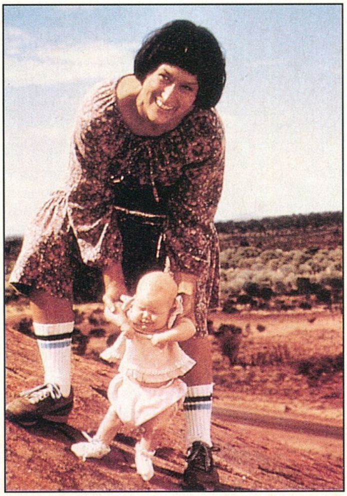
Ez az eljátszandó szerepekkel már szinte a megszállottságig fokozott azonosulási vágy – a férfiaknál talán csak Robert DeNiro hasonlítható hozzá – nem kis problémákat okozott Meryl magánéletében. „Majdnem 100 százalékig beültetem magam annak a személynek az alakjába, akit alakítok" – vallja be Meryl. „Úgyhogy én tényleg szerelmes szoktam lenni a kollégáimba." John Cazale-lel kezdődött, akivel 1976-ban ismerkedett meg, amikor a New York-i Shakespeare-fesztiválon együtt játszott vele. Két évig tartó kapcsolatuk tragikus véget ért, Cazale rákbetegségben meghalt. Meryl nehezen heverte ki a csapást. Azután megismerkedett Don Gummerrel, a neves szobrásszal, akivel később össze is házasodott. És ez volt a baj?! A szerepek és a magánélete nehezen fért meg egymás mellett. Nyílt titok volt, ha botrányos nem is, a partnereivel kialakult bensőséges kapcsolata. A francia hadnagy... alatt Jeremy Ironsszal, a *Sophie...* forgatásán Kelvin Kline-nal, akit mellesleg éppen ő ajánlott be a csapatba, míg a *Távol Afrikától* idején a nők bálványával, Robert Redfoddal. A Kevintől való elválás különösen nehezen ment, mert nagyon szerelmes volt belé.

***A Nőstényördög.* A címszerep ezúttal nem Merylé...**

FILMJEI:

The Deadliest Season (1977 TV) A leghalálosabb évszak
Julia (1977) Júlia, r: Fred Zinnemann (bemutatott)
Holocaust (1978 TV-sorozat)
The Deer Hunter (1978) A szarvasvadász, r: Michael Cimino (bemutatott)
Manhattan (1979) r: Woody Allen (bemutatott)
The Seduction of Joe Tynan (1979) Joe Tynan elcsábítása, r: Jerry Schatzberg
Kramer Vs. Kramer (1980) Kramer kontra Kramer, r: Robert Benton (bemutatott, Videa)
The French Lieutenant's Woman (1981 GB) A francia hadnagy szeretője (bemutatott)
Sophie's Choice (1982) Sophie választása, r: Alan J. Pakula (bemutatott)
Still of the Night (1982) Az éjszaka csendje, r: Robert Benton (InterVideo)
Silkwood (1983) r: Mike Nichols
Felling in Love (1984) A szerelem rabságában, r: Ulu Grosbard
Plenty (1985) Gazdagság r: Fred Schepisi
Out of Africa (1985) Távol Afrikától, r: Sydney Pollack (bemutatott)
Heartburn (1986) Gyomorégés, r: Mike Nichols
Ironweed (1987) Csavargók, r: Hector Babenco
Evil Angels (1988) Gonosz angyalok
A Cry in the Dark (1988) Kiáltás a sötétben, r: Fred Schepisi
She Devil (1989) Nőstényördög, r: Susan Seidelman (bemutatott)
The Earth Day Special (1990) Planétánk, a Föld, r: Dwight Hemoin
Postcards from the Edge (1990) Képeslapok a szakadékból, r: Mike Nichols (bemutatott)

Élete legfontosabb szerepében

Meryl házassága ezen kiruccanások ellenére időállónak bizonyult, amit négy gyermeke is bizonyít. A gyerekeire egyébként nagyon odafigyel, következetesen távol tartja őket a médiáktól. Igyekszik gondoskodni arról, hogy ne a híres szülők árnyékában, e tudat nyomasztó terhével nőjenek fel. Művészi munkája és a család mellett aktívan tevékenykedik a környezetvédelemben, s egyik élharcosa a nők egyenjogúságát követelő mozgalomnak. E minőségében már nemegyszer fölemelte szavát a színésznők hátrányos megkülönböztetése ellen. A filmek többsége színészcentrikus, kevés az igazi női főszerep, s alacsonyabb a gázsi is. Neki persze igazából sohasem volt gondja.

1983-tól újabb sikerek és újabb Oscar-jelölések színesítik pályáját. A *Silkwood* (1983), a *Távol Afrikától* (1985), a *Csavargók* (1987), a *Kilátás az éjszakában* és a *Képeslapok a szakadékból* (1990) egyértelműen igazolta, hogy Meryl Streep tartósan ott van a világ élvonalában, a világ legnagyobb színésznői között.

Meryl Streep igazi nagy szerelme azonban a fantasztikus mozisikerei ellenére a színház. A színpadon adja igazán önmagát, mert szerinte filmezni csupán játék: „Filmezni nagyon gazdaságos, tiszta és könnyű dolog. Az ember megengedheti magának, hogy olyan keveset nyújtson. Ahhoz, hogy az ember hatásos legyen egy filmben, nem kell jó színésznek lennie... Mindig attól félek, nem tudom majd azt nyújtani, amit a színpadon. Márpedig ott számomra az érvényes, hogy aki nagyot akar ugrani, annak bátornak kell lennie." Mondja mindezt annak ellenére, hogy 1980-tól kezdve a filmek és szülések miatt már csak nagyon ritkán vállal színpadi fellépéseket.

A rút kiskacsából a színház, majd a mozi királynőjévé vált Meryl rendkívül elegáns, eleven és életerős asszony. Nem nélkülözi az önironikus humorérzéket sem, s persze mindenről megvan a maga véleménye. Ha azonban álláspontját védelmezi, eltűnik a drága, vidám, viccelődő Meryl. A munkában azután végképp nem ismeri a megalkuvást. A hatalmas sikerei ellenére rendkívül szerény. Nem játssza meg a sztárt, de tudatában van a saját értékének.

Sz. G. G.

ÁLOMVILÁG

– luxuskivitelben

A Floridába érkező turista akár hónapokig lehorgonyozhat egy város mellett, feltéve, ha van elég pénze. Orlando környékén ugyanis tucatnyi olyan látványosság található, amely egyenként is megér egy-egy hetet. Itt van a világ legnagyobb jövővárosa, az Epcot Center, Miki Egér második birodalma; a Disney World, a Metro Goldwyn Mayer Stúdió (ahol a Miki egér-filmek készültek), a hatalmas víziváros, a Sea World, no, meg persze az Universal filmgyár műtermeinek sora.

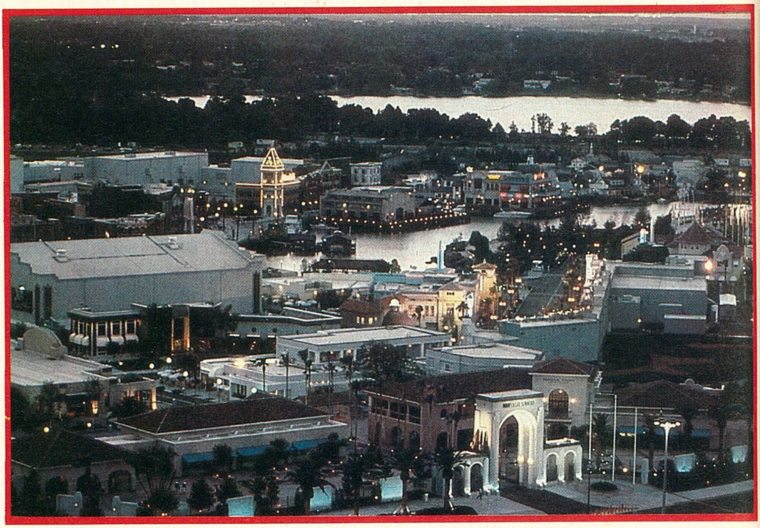
Egy-egy napra szinte értelmetlen ezek közül akár csak egybe is ellátogatni. Annyi a látványosság, olyan színes a forgatag, hogy még a „show"-val fertőzött amerikaiak is csak kapkodják a fejüket. Az Universal Stúdió csaknem félszáz hektáron terül el, ezernyi szórakozási lehetőséget nyújtva. Több mint félmillió dolláros befektetéssel más a hatvanas évek végén fejlesztették fel a stúdiókat egyfajta vidám parkká, olyan várossá, ahol egyszerre akár tízezer ember is jól érezheti magát, megismerkedhet a filmvilág múltjával, a filmkészítés titkaival és rejtelmeivel.

Mivel a stúdiókban ma is folyik a munka, a terület egy-egy részét állandóan lezárják. Ám ez cseppet sem zavarja a látogatókat, sőt, hatalmas tömeg lesi még a legegyszerűbb felvételt is. Ottjártamkor vagy ezren bámulták szájtátva, ahogy egy anyóka egymás után vagy hússzor lép be egy ház ajtaján...

A város főutcái korokat és tájakat lépnek át. New York, London és Párizs díszletei között hömpölyög a zömmel amerikai turista hot dogot majszolva, fényképezőgépet kattintgatva. Ám arra már a filmgyár vezetői is rájöttek, hogy a „nézd meg a stúdiót belülről" túra már nem elég vonzó a nézők számára. Ezért aztán a használaton kívül lévő épületeket egyfajta „interaktív" show-műsorokká alakították át. Az egyik házban a rajzfilmgyártás két óriása, a Hanna–Barbera stúdió alakjai elevenednek meg: Maci Laci és Bubu, Frédi és Béni, a Kengyelfutó Gyalogkakukk és a Rózsaszín párduc. ▶

ÁLOMVILÁG
– luxuskivitelben

Este, ha leszáll az éj, reflektorok ezrei világítják meg a stúdiókat, a szökőkutakat és a díszletházakat. A meseváros ilyenkor válik megkapó, szinte légies látomássá

Vele szemben Alfred Hitchcock művészetét és műhelytitkait láthatják azok, akik végigállják a hosszú sort. Igazi különlegesség, hogy a nagy mágus még életében készített egy saját magáról szóló filmet, s ezt láthatják a filmvásznon – no meg a Psycho, a Madarak leghátborzongatóbb részleteit. Akinek még ez sem elég, találkozhat magával King Konggal is a Földrengés című stúdióban, ahol válogatott rémségek teszik próbára a nézők idegeit.

A sztár azonban mégsem ez, hanem az idén februárban megnyitott Vissza a jövőbe című attrakció. Az ismert és kedvelt háromrészes film rajongói itt egészen egyedülálló élményben részesülhetnek: beülhetnek egy kis

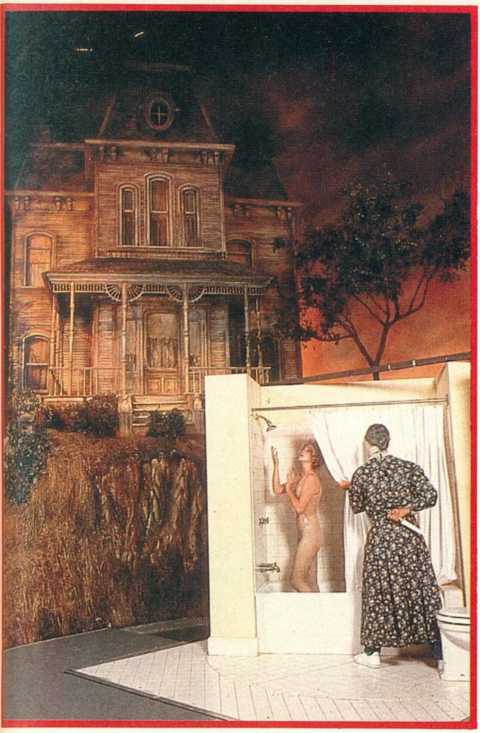
A világ „legkedvesebb rondasága" címet valószínűleg elsöprő fölénnyel nyerné meg E. T. vagyis a földönkívüli. Életben éppen olyan rusnya, mint a celluloidszalagon

Frédi és Béni, Bubu és Maci Laci, a Kengyelfutó gyalogkakukk és társaik kitörő örömmel köszöntik a gyereklátogatókat. A jó kedvre bizonnyal minden okuk megvan, hiszen nincs olyan család, amely tíz-húsz dolláros költekezés alatt megúszná a stúdió melletti szuvenírboltot...

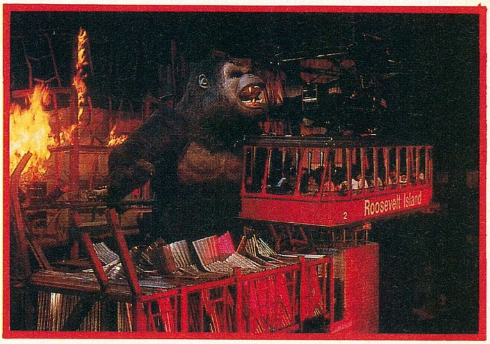
időutazásra a Professzor kocsijába. Túlzás nélkül állítható, hogy itt a 21. század technikáját vetették be a tervezők. Az „időutazó" – ha kellő karizma és elszántsága van hozzá – szinte valóságban végigszáguldhatja a világmindenséget, alig néhány perc alatt. Szinte, mert azért az út végén mindenki rájön, hogy a „spéci" űrautó egy helyben bukdácsol, és „csupán" a lézervetítőkkel teszik hihetővé az időutazást.

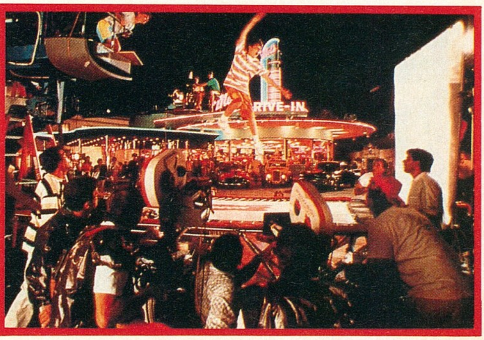
Aki kíváncsi a filmgyártás titkaira, az sem marad élmény nélkül, hiszen a filmtrükköktől a hangtechnika varázslatáig szinte min-

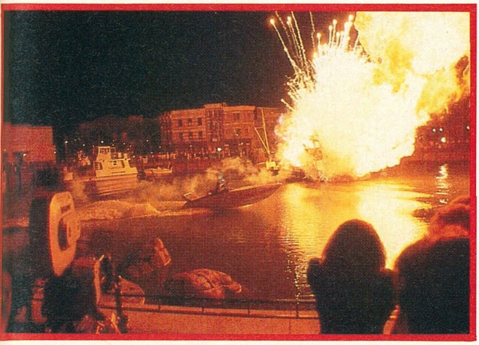
Ez a ház, ahol semmi sem változott! Ma is ott áll a domb tetején Alfred Hitchcock zseniális filmjének, a Psychónak nevezetes épülete a Universal területén. Benn pedig a mai színészek mutatják be a híres fürdőszoba-jelenet elkészítésének rejtett részleteit

Ez pedig itt nem más, mint nemzedékek rettegett hőse, King-Kong, személyesen. Aki eddig kételkedett erejében, méreteiben, itt megbizonyosodhat afelől, hogy egy valódi vadállat tombolt New York felhőkarcolói között, s kezei között tényleg elfért egy hölgy

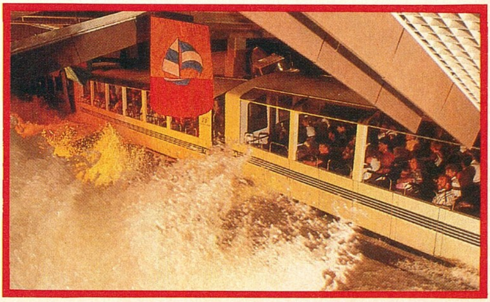

Ha megjelenik egy forgatócsoport és egy kamera, Amerikában éppúgy, mint Budapesten, azonnal embergyűrű veszi körül

A Universal területén a több tízezernyi látogató ellenére is zavartalanul folyik a munka. Benn a stúdiókban és kinn a díszletházak között egyszerre több stáb is forgat, nézők százaitól körülvéve

Az Earthquake, vagyis a földrengés elnevezésű stúdióban a katasztrófafilmek világába képzelhetik magukat a látogatók. Még mindig jobb itt „átélni" mondjuk a Pokoli torony kínjait, mint az életben, vagy akár egy túlzsúfolt, fülledt moziban

dent bemutatnak az érdeklődőknek. Az Operaház fantomja című épületben például negyedóránként más és más maszkmester teszi próbára a nézők türelmét; levágott kezeket, paradicsompüré-vérpatronokat és mozgó kísérteteket mutatva.

De itt van a Szellemirtók Klubja, az E.T. barátainak köre, a Cápa modellje és egy igazi Hard Rock Café, ahol a rockzene immár klasszikusainak ruhái, gitárjai és aranylemezei díszítik a falakat. Mindezeket persze ajándékboltok, éttermek és kocsmák veszik körbe, még jobban megnyitva a turisták pénztárcáit. Hiszen e díszletváros valóságos aranybánya a tulajdonosok számára.

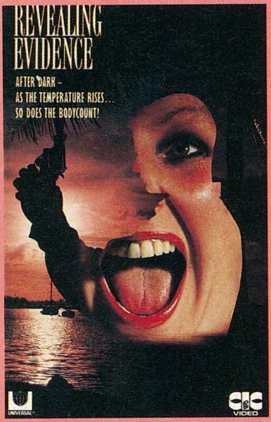
Az álomvilágra mindig van vevő, még a recesszió éveiben is.

Szakonyi Péter

VILÁGSIKEREK VILÁGSZÍNVONALON

CIC VIDEO

DUNA NEMZETKÖZI FILM KFT

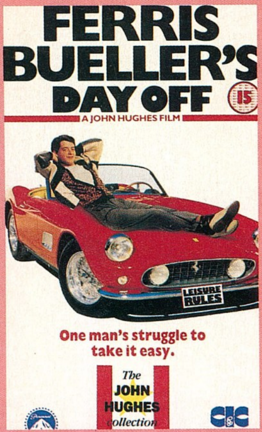
PERDÖNTŐ BIZONYÍTÉK

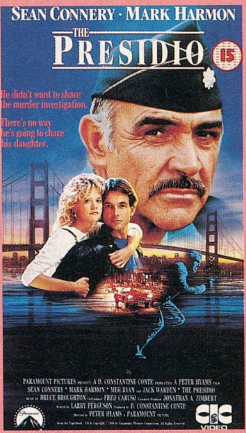
LÉLEKVÁNDORLÁS

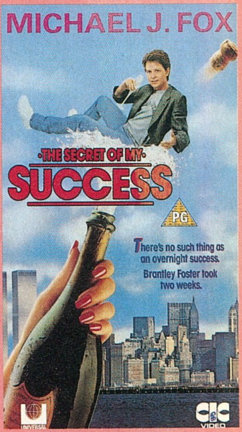
A KÍGYÓ ÉS A SZIVÁRVÁNY

MEGLÓGTAM A FERRARIVAL

BÜNTÉNY A TÁMASZPONTON

DUPLA VAGY SEMMI

Paramount
A Paramount Communications Company

DUNA FILM

VIDEO A CSÚCSON!

1054 Budapest, Steindl I. u. 6.

UNIVERSAL®